

Tiszai Vegyi Kombinát Nyilvánosan Működő Részvénytársaság és Leányvállalatai

Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített
konszolidált pénzügyi kimutatások
a független könyvvizsgálói jelentéssel együtt

2008. december 31.

Független Könyvvizsgálói Jelentés

A Tiszai Vegyi Kombinát Nyilvánosan Működő Részvénytársaság részvényesei részére

1.) Elvégeztük a Tiszai Vegyi Kombinát Nyilvánosan Működő Részvénytársaság ("Társaság") mellékelt 2008. évi összevont (konszolidált) éves beszámolójának a könyvvizsgálatát, amely összevont (konszolidált) éves beszámoló a 2008. december 31-i fordulónapra elkészített összevont (konszolidált) mérlegből – melyben az eszközök és források egyező végösszege 209.781 millió Ft, a mérleg szerinti eredmény 146 millió Ft veszteség -, az ezen időponttal végződő évre vonatkozó összevont (konszolidált) eredménykimutatásból, konszolidált saját tőke változás kimutatásból, konszolidált cash flow kimutatásból és a számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó megjegyzéseket tartalmazó összevont (konszolidált) kiegészítő mellékletből áll.

2.) A Társaság 2007. évi az EU által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített összevont (konszolidált) éves beszámolójáról 2008. március 28-án korlátozás nélküli véleményt bocsátottunk ki.

A vezetés felelőssége az összevont (konszolidált) éves beszámolóért

3.) Az összevont (konszolidált) éves beszámolónak a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal – ahogyan azokat az EU befogadta – összhangban történő elkészítése és valós bemutatása az ügyvezetés felelőssége. Ez a felelősség magában foglalja az akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításoktól mentes összevont (konszolidált) éves beszámoló elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső ellenőrzés kialakítását, bevezetését, fenntartását, a megfelelő számviteli politika kiválasztását és alkalmazását, valamint az adott körülmények között ésszerű számviteli becslések elkészítését.

A könyvvizsgáló felelőssége

4.) A mi felelősségünk az összevont (konszolidált) éves beszámoló véleményezése az elvégzett könyvvizsgálat alapján, valamint az összevont (konszolidált) üzleti jelentés és az összevont (konszolidált) éves beszámoló összhangjának megítélése. A könyvvizsgálatot a magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon érvényes – törvények és egyéb jogszabályok alapján hajtottuk végre. A fentiek megkövetelik, hogy megfeleljünk bizonyos etikai követelményeknek, valamint hogy a könyvvizsgálatot úgy tervezzük meg és végezzük el, hogy kellő bizonyosságot szerezzünk arról, hogy az összevont (konszolidált) éves beszámoló nem tartalmaz lényeges hibás állításokat.

5.) A könyvvizsgálat magában foglalja olyan eljárások végrehajtását, amelyek célja könyvvizsgálati bizonyítékot szerezni az összevont (konszolidált) éves beszámolóban szereplő összegekről és közzétételekről. A kiválasztott eljárások, beleértve az összevont (konszolidált) éves beszámoló akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításai kockázatának felméréseit, a könyvvizsgáló megítélésétől függenek. A kockázatok ilyen felmérésekor a könyvvizsgáló az összevont (konszolidált) éves beszámoló ügyvezetés általi elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső ellenőrzést azért mérlegeli, hogy olyan könyvvizsgálati eljárásokat tervezzen meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a vállalkozás belső ellenőrzésének hatékonyságára vonatkozóan véleményt mondjon. A könyvvizsgálat magában foglalja továbbá az alkalmazott számviteli alapelvek megfelelőségének és az ügyvezetés lényegesebb becslései ésszerűségének, valamint az összevont (konszolidált) éves beszámoló átfogó bemutatásának értékelését. Az összevont (konszolidált) üzleti jelentéssel kapcsolatos munkánk az összevont (konszolidált) üzleti jelentés és az összevont (konszolidált) éves beszámoló összhangjának megítélésére korlátozódik, és nem tartalmazza egyéb, a Társaság nem auditált számviteli nyilvántartásaiból levezetett információk áttekintését.

6.) Meggyőződésünk, hogy a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt a könyvvizsgálói véleményünk megadásához.

Vélemény

7.) A könyvvizsgálat során a Tiszai Vegyi Kombinát Nyilvánosan Működő Részvénytársaság összevont (konszolidált) éves beszámolóját, annak részeit és tételeit, azok könyvelési és bizonylati alátámasztását az érvényes magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokban foglaltak szerint felülvizsgáltuk, és ennek alapján elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy az összevont (konszolidált) éves beszámolót a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal – ahogyan azokat az EU befogadta - összhangban készítették el. Véleményünk szerint az összevont (konszolidált) éves beszámoló a Tiszai Vegyi Kombinát Nyilvánosan Működő Részvénytársaság 2008. december 31-én fennálló vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad. Az összevont (konszolidált) üzleti jelentés az összevont (konszolidált) éves beszámoló adataival összhangban van.

8.) Véleményünk korlátozása nélkül felhívjuk a figyelmet a jegyzetek 24. pontjára, amelyben a Társaság környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenysége, valamint annak kockázata kerül bemutatásra, hogy további vizsgálatok következtében a megképzett céltartalékon felül további jelentős ráfordítások merülhetnek fel a múltban keletkezett környezetvédelmi károk elhárításával kapcsolatban.

Budapest, 2009. március 20.

Ernst & Young Kft.
Nyilvántartásba-vételi szám: 001165

Szilágyi Judit
Bejegyzett könyvvizsgáló
Kamarai tagsági szám: 001368

Független Könyvvizsgálói Jelentés

A Tiszai Vegyi Kombinát Nyilvánosan Működő Részvénytársaság részvényesei részére

Elvégeztük a Tiszai Vegyi Kombinát Nyilvánosan Működő Részvénytársaság és leányvállalatai 2008. évi konszolidált beszámolójának a könyvvizsgálatát, amely konszolidált éves beszámoló a 2008. december 31-i fordulónapra elkészített konszolidált mérlegből, valamint az ezen időpontra végződő évre vonatkozó konszolidált eredménykimutatásból, konszolidált saját tőke változás kimutatásból, konszolidált cash flow kimutatásból és a számviteli politika meghatározó elemeit és az egyéb magyarázó megjegyzéseket tartalmazó 9-81. oldalon található kiegészítő mellékletből áll.

A vezetés felelőssége a konszolidált éves beszámolóért

A konszolidált éves beszámolónak a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal összhangban történő elkészítése és valós bemutatása az ügyvezetés felelőssége. Ez a felelősség magában foglalja az akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításoktól mentes konszolidált éves beszámoló elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső ellenőrzés kialakítását, bevezetését, fenntartását, a megfelelő számviteli politika kiválasztását és alkalmazását, valamint az adott körülmények között ésszerű számviteli becslések elkészítését.

A könyvvizsgáló felelőssége és a vélemény alapja

A mi felelőségünk a konszolidált éves beszámoló véleményezése az elvégzett könyvvizsgálat alapján. A könyvvizsgálatot a Nemzetközi Könyvvizsgálói Standardok alapján hajtottuk végre. A fentiek megkövetelik, hogy megfeleljünk bizonyos etikai követelményeknek, valamint hogy a könyvvizsgálatot úgy tervezzük meg és végezzük el, hogy kellő bizonyosságot szerezzünk arról, hogy a konszolidált éves beszámoló nem tartalmaz lényeges hibás állításokat.

A könyvvizsgálat magában foglalja olyan eljárások végrehajtását, amelyek célja könyvvizsgálói bizonyítékot szerezni az összevont konszolidált éves beszámolóban szereplő összegekről és közzétételekről. A kiválasztott eljárások, beleértve a konszolidált éves beszámoló akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításai kockázatának felméréseit, a könyvvizsgáló megítélésétől függenek. A kockázatok ilyen felmérésekor a könyvvizsgáló a konszolidált éves beszámoló ügyvezetés általi elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső ellenőrzést azért mérlegeli, hogy olyan könyvvizsgálói eljárásokat tervezzen meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a vállalkozás belső ellenőrzésének hatékonyságára vonatkozóan véleményt mondjon. A könyvvizsgálat magában foglalja továbbá az alkalmazott számviteli alapelvek megfelelőségének és az ügyvezetés lényegesebb becslései ésszerűségének, valamint a konszolidált éves beszámoló átfogó bemutatásának értékelését.

Meggyőződésünk, hogy a megszerzett könyvvizsgálói bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt a könyvvizsgálói véleményünk megadásához.

Vélemény

Véleményünk szerint, a konszolidált pénzügyi kimutatások megbízható és valós képet nyújtanak a Tiszai Vegyi Kombinát Nyilvánosan Működő Részvénytársaság és leányvállalatai 2008. december 31-én fennálló konszolidált pénzügyi helyzetéről, működésének eredményéről, valamint tárgyidőszakra vonatkozó cash flow-járól, összhangban a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal.

Véleményünk korlátozása nélkül felhívjuk a figyelmet a kiegészítő melléklet 24. pontjára, amelyben a Társaság környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenysége, valamint annak kockázata kerül bemutatásra, hogy további vizsgálatok következtében a megképzett céltartalékon felül további jelentős ráfordítások merülhetnek fel a múltban keletkezett környezetvédelmi károk elhárításával kapcsolatban.

(Az eredeti angol nyelvű változat kerül aláírásra.)

Ernst & Young Kft.
Budapest, Hungary
2009. március 20.

Tiszai Vegyi Kombinát Nyilvánosan Működő Részvénytársaság és Leányvállalatai

Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített
konszolidált pénzügyi kimutatások

2008. december 31.

Tiszaújváros, 2009. március 20.

Olvasó Árpád

Vezérigazgató

Hodossy Gyula

Gazdálkodási és Pénzügyi Vezérigazgató helyettes

Konszolidált mérleg

2008. december 31.

	Jegyzet	2008 millió forint	2007 millió forint
ESZKÖZÖK			
Befektetett eszközök			
Immateriális javak	3	3.492	3.807
Tárgyi eszközök	4	137.833	145.467
Befektetések társult vállalkozásokban	5	178	204
Egyéb befektetett eszközök	6	189	199
Összes befektetett eszköz		141.692	149.677
Forgóeszközök			
Készletek	7	7.072	12.220
Vevőkövetelések, nettó	8	37.009	54.875
Egyéb forgóeszközök	9	15.433	4.184
Adó követelés		2.030	766
Pénzeszközök	10	6.545	13.241
Összes forgóeszköz		68.089	85.286
ÖSSZES ESZKÖZ		209.781	234.963
FORRÁSOK			
Saját tőke			
Jegyzett tőke	11	24.534	24.534
Tartalékok	12	124.153	109.424
Részvényesek részesedése az eredményből		-146	23.684
Részvényesekre jutó saját tőke		148.541	157.642
Külső tulajdonosok részesedése		-	-
Összes saját tőke		148.541	157.642
Hosszú lejáratú kötelezettségek			
Hosszú lejáratú hitelek éven túli része	13	12.586	20.489
Céltartalékok várható kötelezettségekre	14	2.724	3.032
Halasztott adó kötelezettségek	21	4.423	4.694
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek		13	-
Összes hosszú lejáratú kötelezettség		19.746	28.215
Rövid lejáratú kötelezettségek			
Szállítók és egyéb kötelezettségek	15	24.392	47.741
Céltartalékok várható kötelezettségekre	14	393	575
Hosszú lejáratú hitelek rövid lejáratú része	13	16.709	790
Összes rövid lejáratú kötelezettség		41.494	49.106
ÖSSZES FORRÁS		209.781	234.963

A mellékelt jegyzetek a pénzügyi kimutatások elválaszthatatlan részét képezik.

Konzolidált eredménykimutatás

2008. december 31.

	Jegyzet	2008. millió forint	2007. millió forint
Árbevétel	16	323.406	337.646
Egyéb működési bevétel	17	216	808
Összes működési bevétel		323.622	338.454
Anyagjellegű ráfordítások		288.817	282.390
Személyi jellegű ráfordítások	18	9.328	10.134
Értékcsökkenés és értékvesztés	3, 4	13.148	12.948
Egyéb működési költségek	19	4.241	3.819
Saját termelésű készletek állományváltozása		4.205	-3.189
Aktivált saját teljesítmények értéke		-672	-621
Összes működési költség		319.067	305.481
Üzleti tevékenység eredménye		4.555	32.973
Pénzügyi műveletek bevételei	20	417	908
Pénzügyi műveletek ráfordításai	20	4.100	3.195
Pénzügyi műveletek vesztesége / nyeresége (-)	20	3.683	2.287
Részesedés a társult vállalkozások eredményéből		-18	9
Adózás előtti eredmény		854	30.695
Eredményt terhelő adók	21	1.000	7.011
Időszak eredménye		-146	23.684
Részvényesek részesedése az eredményből		-146	23.684
Külső tulajdonosok részesedése az eredményből		-	-
A részvényeseket megillető hígított és hígítatlan egy részvényre jutó eredmény (forint)	22	-6	975

A mellékelt jegyzetek a pénzügyi kimutatások elválaszthatatlan részét képezik.

Konzolidált kimutatás a saját tőke változásáról

2008. december 31.

	Jegyzett tőke	Tőketartalék	Eredménytartalék	Átváltási tartalék	Tartalékok összesen	Részvényesek részesedése az eredményből	Részvényesekre jutó saját tőke	Külső tulajdonosok részesedése	Összes saját tőke
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Nyitó egyenleg 2007. január 1.	24.534	15.022	77.106	26	92.154	17.271	133.959	-	133.959
Átváltási tartalék	-	-	-1	-	-1	-	-1	-	-1
Közvetlenül a tőkében elszámolt tárgyévi eredményhatás	-	-	-1	-	-1	-	-1	-	-1
2007. évi eredmény	-	-	-	-	-	23.684	23.684	-	23.684
Tárgyévi eredményhatás összesen	-	-	-1	-	-1	23.684	23.683	-	23.683
2006. évi eredmény átvezetése	-	-	17.271	-	17.271	-17.271	-	-	-
Megváltott dolgozói részvények									
Osztalékfizetés miatti változás									
Záró egyenleg 2007. december 31.	24.534	15.022	94.376	26	109.424	23.684	157.642	--	157.642
Átváltási tartalék	-	-	-	8	8	-	8	-	8
Közvetlenül a tőkében elszámolt tárgyévi eredményhatás	-	-	-	8	8	-	8	-	8
2008. évi eredmény	-	-	-	-	-	-146	-146	-	-146
Tárgyévi eredményhatás összesen	-	-	-	8	8	-146	-138	-	-138
2007. évi eredmény átvezetése	-	-	23.684	-	23.684	-23.684	-	-	-
Osztalékfizetés miatti változás	-	-	-8.963	-	-8.963	-	-8.963	-	-8.963
Záró egyenleg 2008. december 31.	24.534	15.022	109.097	34	124.153	-146	148.541	-	148.541

A mellékelt jegyzetek a pénzügyi kimutatások elválaszthatatlan részét képezik.

Konszolidált cash flow kimutatás

2008. december 31.

	2008. millió forint	2007. millió forint
<i>Adózás előtti eredmény</i>	854	30.695
<i>Az adózás előtti eredmény kiigazítása az üzleti tevékenységből származó nettó bevételhez</i>		
Értékcsökkenés és értékvesztés	12.645	12.533
Amortizáció és értékvesztés	503	415
Készletek értékvesztése nettó	403	18
Környezetvédelmi céltartalékok növekedése / csökkenése (-)	-446	-666
Egyéb céltartalékok növekedése / csökkenése (-)	-44	97
Tárgyi eszközök értékesítéséből származó veszteség / nyereség (-)	-47	-3
Követelések értékvesztése	64	42
Követeléseken és kötelezettségeken keletkezett nem realizált árfolyam nyereség (-) / veszteség	138	-456
Kapott kamatok	-377	-884
Fizetett kamatok	1.971	2.274
Devizahitelek, kölcsönök és egyéb pénzügyi eszközök árfolyamnyeresége nettó	1.566	91
Egyéb pénzügyi bevételek, ráfordítások nettó	350	587
Részesedés a társult vállalkozások eredményéből	18	-9
<i>Üzleti tevékenységből származó nettó pénzáramlás a működő tőke változás előtt</i>	17.598	44.734
Készletek növekedése / csökkenése	4.745	-3.877
Vevő követelések növekedése / csökkenése	17.671	-8.076
Egyéb követelések növekedése (-) / csökkenése	-629	239
Szállítói tartozások növekedése / csökkenése (-)	-21.801	9.976
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek növekedése	-361	212
<i>Fizetett eredményt terhelő adók</i>	-2.535	-6.353
Üzleti tevékenységből származó nettó pénzáramlás	14.688	36.855
Tárgyi eszközök és immateriális javak beszerzése	-6.257	-6.309
Tárgyi eszközök értékesítéséből származó készpénz	64	37
Adott hitelek és hosszú lejáratú bankbetétek növekedése / csökkenése (-)	-9.780	-
Rövid lejáratú befektetések növekedése / csökkenése (-)	-	23
Pénzügyi befektetések értékesítéséből, megszűnéséből származó készpénz	6	-
Kapott kamatok és egyéb pénzügyi bevételek	404	942
Kapott osztalékok	16	-
Befektetési tevékenység nettó pénzáramlása	-15.547	-5.307
Hosszú lejáratú hitelek felvétele	12.078	-
Hosszú lejáratú hitelek törlesztése	-5.372	-30.092
Egyéb pénzügyi kötelezettségek növekedése / csökkenése (-)	-720	-704
Fizetett kamatok és egyéb pénzügyi ráfordítások	-2.893	-3.120
Külső tulajdonosoknak fizetett osztalék és a végelszámoláshoz kapcsolódó pénzkifizetések	-8.960	-
Finanszírozási tevékenység nettó pénzáramlása	-5.867	-33.916
Pénzeszközök csökkenése (-) / növekedése	-6.726	-2.368
Pénzeszköz állomány az év elején	13.241	15.621
Korábban egyéb részesedésként kimutatott leányvállalatok bevonásának hatása a pénzeszközökre	-	-
Pénzeszköz állomány az év végén	6.515	13.253

A mellékelt jegyzetek a pénzügyi kimutatások elválaszthatatlan részét képezik.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

1. A Csoport Bemutatása

A konszolidált társaságok bemutatása:

Tiszai Vegyi Kombinát Nyilvánosan Működő Részvénytársaság

A Tiszavidéki Kombinátot, a TVK jogelődjét 1953-ban alapították, majd 1961-ben alakították át állami vállalként Tiszai Vegyi Kombináttá (továbbiakban: Vállalat). A privatizációra történő felkészítés során a Vállalatot 1991. december 31-én a vállalatból részvénytársasággá (a továbbiakban: Anyavállalat, Társaság vagy TVK) alakították. Az állami vállalatok átalakulási törvénye értelmében a TVK eszközei és kötelezettségei a fordulónappal átértékelésre kerültek.

1995. december 31-én a Társaság 99,92%-ban az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. (továbbiakban az "ÁPV Rt.") tulajdonában volt, a fennmaradó 0,08% helyi önkormányzatok tulajdonát képezte.

1996-ban a Társaságot privatizálták az ÁPV Rt. tulajdonában lévő részvények nyilvános értékesítésével külföldi és hazai intézményi és magánbefektetők részére.

A privatizációt követően a Társaság részvényeit a Budapesti Értéktőzsde jegyzett kategóriájába felvették. A letétkezelő (Bank of New York) által kibocsátott letéti igazolásokat a Londoni Értéktőzsde hivatalos listájára felvették. 2008. december 31-én a részvények többsége a MOL Nyrt. tulajdonában volt.

A Társaság székhelye Tiszaújváros (H-3581 Tiszaújváros, TVK-Ipartelep, TVK Központi Irodaház, 2119/3. hrsz. 136. épület). Tevékenysége vegyipari alapanyagok - etilén, propilén és azok polimereinek - gyártása és értékesítése hazai, valamint külföldi piacokon egyaránt.

A TVK Csoport munkavállalóinak záró létszáma 2008. december 31-én 1.170 fő, 2007. december 31-én 1.179 fő volt.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

Konszolidált leányvállalatok

Társaság	Ország	Tevékenységi kör	Tulajdoni	Tulajdoni	A konszolidáció
			hányad	hányad	módja
			2008.12.31.	2007.12.31.	2008.12.31.
TVK Ingatlankezelő Kft.	Magyarország	Ingatlan bérbeadás, üzemeltetés	100%	100%	Teljeskörű
TVK Italia Srl.	Olaszország	Nagy-és kiskereskedelem	100%	100%	Teljeskörű
TVK UK Ltd.	Egyesült Királyság	Nagy-és kiskereskedelem	100%	100%	Teljeskörű
TVK Inter-Chemol GmbH	Németország	Nagy-és kiskereskedelem	100%	100%	Teljeskörű
TVK France S.a.r.l.	Franciaország	Nagy-és kiskereskedelem	100%	100%	Teljeskörű
TVK Erőmű Kft*	Magyarország	Villamosenergia termelés és elosztás	26%	26%	Teljeskörű
TVK Polska Spzoo	Lengyelország	Nagy-és kiskereskedelem	100%	100%	Teljeskörű
TVK Ukraina tov	Ukrajna	Nagy és kiskereskedelem	100%	100%	Teljeskörű
Tisza-WTP Kft.**	Magyarország	Tápvíz és nyersvíz szolgáltatás	0%	0%	Teljeskörű

*A TVK Nyrt. részesedése a TVK Erőmű Kft-ben 26 %. Szindikátusi szerződés van a két fél között, ennek alapján a Társaság ellenőrzést gyakorol a TVK Erőmű Kft. felett, ezért teljeskörűen konszolidálásra került 2008. és 2007. évben.

** A Tisza-WTP Kft. 2002. évben azzal a céllal jött létre, hogy a TVK Nyrt. és a TVK Erőmű Kft. működését (tápvíz és nyersvíz szolgáltatással) biztosítsa, amely egy hosszú távú együttműködési szerződésben került rögzítésre. A Társaság 2006. január 1-jétől teljeskörűen konszolidálja a Tisza-WTP Kft-t a nemzetközi számviteli standardok (SIC 12) alapján. Az együttműködési és szolgáltatási szerződés alapján a Tisza WTP Kft. a Csoport folyamatos fő tevékenységével összhangban lévő szolgáltatást nyújt, és a TVK Csoport kizárólagos vevője a Tisza WTP szolgáltatásainak.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

2. A beszámoló összeállításának alapja

A Társaság nem konszolidált éves beszámolóját a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szerint (a továbbiakban MSZSZ) készíti. E törvény egyes előírásai eltérnek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokban (IFRS) foglaltaktól.

A bekerülési érték elvének alkalmazása érdekében a konszolidált éves beszámoló úgy tekinti a Társaságot, mintha az 1991. december 31-én jött volna létre az eszközök és források aznapi értékével, figyelembe véve az IFRS miatt szükséges módosításokat.

A csatolt konszolidált pénzügyi kimutatásokat az Igazgatóság 2009. március 20-án fogadta el.

A pénzügyi év megegyezik a naptári évvel.

i) Nyilatkozat a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardoknak való megfelelésről

A mellékelt konszolidált pénzügyi kimutatások a Nemzetközi Pénzügyi és Beszámolási Standardokkal (IFRS) – ahogyan azokat Európai Unió befogadta – összhangban készültek. Az IFRS-t a Nemzetközi Számviteli Standardok Bizottság (IASB) és a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolás Értelmező Bizottság (IFRIC) által megfogalmazott, 2008. december 31-én érvényben lévő standardok és értelmezések alkotják.

2005. január 1-jétől a magyar számviteli törvény változása lehetővé teszi, hogy a Csoport konszolidált beszámolóját az Európai Unió Hivatalos Lapjában rendeleti formában kihirdetett IFRS alapján készítse el. Az EU beiktatási folyamatai és a Csoport tevékenysége alapján nincs különbség a Csoport IFRS és EU által elfogadott IFRS politikái között.

ii) Konszolidációs elvek

Leányvállalatok

A konszolidált éves beszámoló a Társaságot, illetve az ellenőrzése alatt álló leányvállalatokat foglalja magában. Ellenőrzésről általában akkor beszélünk, ha a Csoport közvetve vagy közvetlenül birtokolja az adott társaság szavazati jogainak több mint 50%-át és a társaság pénzügyi és operatív tevékenységébe történő befolyás révén előnyöket élvez annak tevékenységéből. Amint azt az IAS 27 előírja, az aktuálisan lehívható szavazati jogok is figyelembe vételre kerülnek az ellenőrzés meghatározásához.

A konszolidáció a megszerzés kori értékviszonyok alapján történik az eszközök és források akvizíció időpontjára, azaz az irányítás megszerzésének napjára vonatkozó piaci értékének alapul vételével. A külső tulajdonosok részesedése a nettó eszközök piaci értékének külső tulajdonosokra jutó hányadaként jelenik meg. Az év közben megszerzett vagy értékesített társaságok a tranzakció időpontjától kezdődően, illetve a tranzakció időpontjáig szerepelnek a konszolidált éves beszámolóban.

A konszolidációba bevont társaságok közötti tranzakciók, egyenlegek és eredmények, valamint a nem realizált eredmények kiszűrésre kerülnek. A konszolidált éves beszámoló készítése során a hasonló tranzakciókat és eseményeket egységes számviteli elveket követve rögzítik.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

A külső tulajdonosokra eső tőke- és eredményrész a mérlegben és az eredménykimutatásban külön soron jelenik meg. A külső tulajdonosok részesedésének megszerzésekor az anyavállalat kiterjesztése módszer kerül alkalmazásra, melynek során az ellenérték és a nettó eszközök arányos része közötti különbség goodwill-ként kerül elszámolásra.

Közös vezetésű vállalkozások

A közös vállalkozás olyan szerződésen alapuló megállapodás, amelyben két vagy több fél (vállalkozók) közös irányítás alatt álló gazdasági tevékenységet folytat. Közös irányítás akkor valósul meg, amikor a tevékenységhez kapcsolódó stratégiai, pénzügyi és operatív döntések a vállalkozók egyhangú beleegyezését követelik meg. A közös vezetésű vállalkozás olyan közös vállalkozás, amely egy gazdasági tevékenységet folytató társaság, partnerség vagy más jogi személy létrehozásával jár, amelyet a Csoport a többi vállalkozóval közösen irányít.

A Társaság közös vezetésű vállalkozásokban lévő részesedései részesedés arányos konszolidációval kerülnek bevonásra, azaz a közös vezetésű vállalkozások eszközeinek, forrásainak, bevételeinek és ráfordításainak arányos része összevonásra kerül a konszolidált éves beszámoló megfelelő soraival. A közös vezetésű vállalkozások pénzügyi kimutatásait anyavállalatával azonos beszámolási évre, konzisztens számviteli politikákat követve készítik el.

Amikor a Csoport eszközöket ad át, illetve értékesít a közös vezetésű vállalkozás részére, a tranzakció annak tartalma alapján kerül elszámolásra. Amikor a Csoport eszközöket vásárol a közös vezetésű vállalkozástól, a Csoport akkor számolja el a közös vállalkozás tranzakcióból származó eredményének rá jutó részét, amikor az eszköz harmadik fél részére továbbértékesítésre kerül.

Befektetések társult vállalkozásokban

A társult vállalkozás olyan társaság, amelynek pénzügyi és működési politikáira a Csoport jelentős befolyást képes gyakorolni, de amely nem leányvállalat vagy közös vezetésű vállalkozás.

A Csoport társult vállalkozásokban lévő befektetései az equity módszer alkalmazásával kerülnek kimutatásra. Társult vállalkozásnak minősülnek azok a vállalkozások, ahol a Társaság jelentős befolyást gyakorol, és amely nem leányvállalat vagy közös vezetésű vállalkozás. Az equity módszer alapján a társult vállalkozásokban meglévő befektetés a mérlegben a társult vállalkozás nettó eszközértékének megszerzést követő, Csoportra jutó változásával növelt bekerülési értéken kerül kimutatásra. A társult vállalkozáshoz kapcsolódó goodwill a befektetés könyv szerinti értékének része, és nem kerül amortizálásra. Az eredménykimutatás a társult vállalkozás működéséből származó eredményének a Csoportra jutó részét tartalmazza. Ha a társult vállalkozás saját tőkéjével szemben elszámolt változás történik, a Csoport szintén elszámolja a rá jutó részt, és – ahol ez értelmezhető – kimutatja a saját tőke változásaként. A Csoport és a társult vállalkozás között történt tranzakciók nyeresége vagy vesztesége a társult vállalkozásban lévő tulajdoni hányad mértékéig kerül kiszűrésre.

A társult vállalkozások beszámolási időpontjai megegyeznek a Csoportéval, és a társult vállalkozás számviteli politikája megfelel a Csoport által hasonló tranzakcióknál, hasonló körülmények között alkalmazottakkal.

A társult vállalkozásokban levő befektetések felülvizsgálatra kerülnek a mérleg fordulónapján értékvesztésre utaló objektív bizonyítékok megállapítása céljából. Amennyiben van ilyen bizonyíték, meghatározásra kerül a befektetés realizálható értéke és az elszámolandó értékvesztés. A korábbi években elszámolt veszteségek okának mérlegelése alapján kerül meghatározásra, hogy a veszteség visszafordításra kerülhet-e.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

Egyéb konszolidációba bevont társaságok

A Csoport a speciális célú gazdálkodó egységeket teljes körűen konszolidálja. Speciális célú gazdálkodó egység az a társaság, amely tevékenységét lényegében a Társaság üzleti szükségleteinek megfelelően végzi, azaz a Társaság folyamatos fő tevékenységével összhangban lévő árut vagy szolgáltatást nyújt.

2.1. A számviteli politika változásai

A Csoport számviteli politikái a fenti változáson kívül megegyeznek a korábbi években használtakkal, eltekintve néhány kisebb változtatástól néhány mérleg, illetve eredménykimutatás tétel besorolásában, melyek nem gyakoroltak lényeges hatást a Csoport pénzügyi kimutatásaira. Az összehasonlítható időszakok e kisebb változásoknak megfelelően módosításra kerültek.

A Csoport az alábbi új, illetve módosított IFRS-t és IFRIC értelmezést vette alkalmazásba az év során. A következőkben leírtakon túlmenően ezek alkalmazásba vétele nem gyakorolt jelentős hatást a Csoport pénzügyi kimutatására, azonban további közzétételi követelményeket eredményezett.

- *IAS 39 és IFRS 7 módosításai - pénzügyi eszközök átsorolása*

- *IFRIC 11 IFRS 2 – Csoport és saját részvény tranzakciók.*

- *IFRIC 12 Szolgáltatási koncessziós megállapodások*

A csoport nem vett korábban alkalmazásba olyan IFRS standardot vagy értelmező rendelkezést, amely ki lett bocsátva, de még nem kötelező a fordulónapon.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

A változások főbb hatásai a következők:

IAS 39 és az IFRS 7 módosításai – pénzügyi eszközök átsorolása

Az IAS 39 változtatásai megengedik, hogy korlátozott esetekben a társaság átsoroljon pénzügyi eszközöket az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, valamint az értékesíthető pénzügyi eszköz kategóriákból. Az ilyen jellegű átsorolások további információk közzétételét igényelik. A Csoport nem hajtott végre átsorolást ezen módosítások alapján.

IFRIC 11 IFRS 2 – Csoport és saját részvény tranzakciók

Az értelmezés részvény elszámolású tranzakciónak minősíti azon megállapodásokat, amelyekben munkavállalók részére a társaság tőke instrumentumai kerülnek juttatásra, abban az esetben is, ha azokat a társaság harmadik féltől veszi, illetve a részvényeseitől kapja. A Csoport jelenlegi részvény elszámolású juttatásaira nincs hatással az értelmezés.

IFRIC 12 Szolgáltatási koncessziós megállapodások

Ezen értelmezés a szolgáltatási koncessziók üzemeltetőire vonatkozik, és azt részletezi, hogyan kerüljenek elszámolásra a szolgáltatási koncessziós megállapodásban vállalt kötelezettségek és kapott jogok. A Csoport egyetlen tagja sem minősül üzemeltetőnek, így ezen értelmezés nem gyakorol hatást a Csoportra.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

Kibocsátott, de nem hatályos Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok

A konszolidált éves beszámoló elfogadásáig az alábbi standardok és értelmezések kerültek kibocsátásra, amelyek még nem léptek hatályba:

- IAS 1 (módosított) Pénzügyi kimutatások prezentálása

A standard módosítása 2009. január 1-jétől hatályos, és különválasztja a tulajdonosi és a nem tulajdonosi sajáttőke-változásokat. Ennek következtében a kimutatás a saját tőke változásairól csak a tulajdonosokkal folytatott tranzakciókat tartalmazza, a nem tulajdonosi sajáttőke-változásokat pedig egy különálló tételként mutatja be. Továbbá a standard bevezeti az átfogó jövedelemkimutatást, amely együtt mutatja be az eredménykimutatásban megjelenített bevételeket és ráfordításokat minden egyéb megjelenített bevétel-vagy ráfordítással, egyetlen egységes, vagy két különálló, de összekapcsolódó kimutatásban. A Csoport a módosított IAS 1-et 2009. január 1-jétől alkalmazza. Várhatóan az eredménykimutatás és az átfogó jövedelemkimutatás külön teljesítmény-kimutatásként fognak bemutatásra kerülni.

- IFRS 2 Részvény alapú juttatások (módosítás)

Az IFRS 2 Részvény alapú juttatások standard módosítása a 2009. január 1-jén vagy azt követően kezdődő üzleti évekre hatályos. Pontosítja a meg szolgálási és a meg szolgáláson kívüli feltételeket, valamint a megszüntetések számviteli elszámolását. A módosítás nem gyakorol lényeges hatást a Csoport meglévő részvény alapú juttatásaira

- IFRS 3 Üzleti kombinációk

A felülvizsgált standard a 2009. július 1-jén vagy ezt követően kezdődő első üzleti évben megvalósuló tranzakciók vonatkozásában lép érvénybe, és több változást tartalmaz a korábbi IFRS 3-hoz képest. Többek között, a külső részesedések értékelhetők mind valós értéken, mind pedig a megszerzett társaság azonosítható nettó eszközeinek külső részesedésre arányosan jutó értékén, míg korábban csak az utóbbi értékelés volt megengedett. További iránymutatást tartalmaz a függő tételek felvételéről, illetve a megszerzett társaság egyes azonosítható eszközeinek és kötelezettségeinek értékeléséről. Továbbá, a felvásárlónál által az üzleti kombináció érdekében felmerült költségek ráfordításként számolandók el, szemben a korábbi kezeléssel, amely szerint ezeket a goodwill meghatározásánál figyelembe kellett venni. A felülvizsgálat nem gyakorol jelentős hatást a Csoport jelenleg bemutatott pénzügyi helyzetére.

- IFRS 8 Működési szegmensek

Az IFRS 8 standard 2006 novemberében került kibocsátásra és a 2009. január 1-jén vagy ezután kezdődő évek vonatkozásában kötelező. Az új standard információk közzétételét követeli meg a Csoport működési szegmenseiről, és felváltja a korábbi követelményt a Csoport elsődleges (üzleti) és másodlagos (földrajzi) beszámolási szegmenseinek meghatározásáról. A vezetés várakozása szerint nem történik változás a jelenlegi kimutatásokhoz képest, mivel a beszámolási célokra meghatározott elsődleges üzleti szegmensek megfelelnek az új standard szerinti működési szegmenseknek.

- IAS 23 Hitelfelvételi költségek

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

A felülvizsgált IAS 23 Hitelfelvételi költségek 2007. márciusában kerültek kibocsátásra, és a 2009. január 1-jén vagy azt követően kezdődő üzleti évekre hatályosak. A felülvizsgált standard kötelezővé teszi a hitelfelvételi költségek aktiválását a megfelelő eszközökre. Megfelelő eszköznek minősülnek azon eszközök, melyek használat vagy értékesítés céljából történő előállításuk jelentős időt vesz igénybe. A Csoport jelenleg is ezt a politikát követi, így a felülvizsgálatnak nem lesz hatása a konszolidált pénzügyi kimutatásokra.

- IAS 27 Konszolidált és egyedi pénzügyi kimutatások

A felülvizsgált standard a 2009. július 1-jén vagy azt követően kezdődő üzleti év vonatkozásában lép hatályba. Megköveteli az időszaki teljes eredmény felosztását az anyavállalat tulajdonosai és a külső tulajdonosok között abban az esetben is, ha a külső tulajdonosok részesedése negatívvá válik. A korábbi standard – bizonyos ritka kivételektől eltekintve – ezen veszteségeket az anyavállalat tulajdonosaira allokalta. Továbbá, a standard az anyavállalat leányvállalataiban fennálló tulajdoni hányadában bekövetkező változásokat a saját tőkében rendeli elszámolni akkor, ha a tranzakció nem eredményezi a kontroll elvesztését, míg a kontroll elvesztésével járó tranzakciók nyeresége vagy vesztesége az eredményben számolandó el. A felülvizsgálat nem gyakorol jelentős hatást a Csoport jelenleg bemutatott pénzügyi helyzetére.

- IAS 32 Pénzügyi instrumentumok: közzététel és IAS 1 Pénzügyi kimutatások (módosítás) – eladható pénzügyi instrumentumok és felszámolásakor felmerülő kötelezettségek

A módosított standardok, melyek 2009. január 1-jén vagy azt követően kezdődő üzleti év vonatkozásában lépnek hatályba, tőkeként történő kezelést írnak elő egyes eladható pénzügyi instrumentumokra, valamint olyan pénzügyi instrumentumokra, amelyek csak a társaság felszámolásakor teremtenek kötelezettséget arra, hogy a társaság nettó eszközeinek arányos része a másik fél részére átadásra kerüljön. A módosítás nem gyakorol hatást a Csoport jelenlegi pénzügyi instrumentumaira.

- IFRIC 13 Vevői hűségprogramok

Az IFRIC 13 Értelmezés 2007. júniusában került kibocsátásra és a 2008. július 1-jén vagy ezután kezdődő évek vonatkozásában kötelező. Ezen értelmezés alapján a vevői hűség jutalmak az őket keletkeztető értékesítés külön komponenseként kezelendők, ezért a kapott ellenszolgáltatás valós értékének egy része a jutalmaknak tulajdonítandó, amely a jutalmak érvényesítéséig hátralévő időszakra elhatárolásra kerül. A Csoport várakozása szerint az értelmezés nem gyakorol jelentős hatást a Csoport pénzügyi kimutatásaira, mivel jelenleg nem működtet vevői hűségprogramot.

- IFRIC 15 Ingatlan-beruházási szerződések

Az IFRIC 15 értelmezés 2008 júliusában került kibocsátásra, és a 2009. január 1-jén vagy ezután kezdődő évek vonatkozásában kötelező. Meghatározza, hogy mikor és hogyan kell megjeleníteni egy ingatlanegység eladásából származó bevételeket és a kapcsolódó ráfordításokat abban az esetben, amennyiben a kivitelező és a vevő még az ingatlan építésének befejezése előtt megállapodtak egymással. Továbbá azt is meghatározza, hogy miként lehet eldönteni egy szerződésről, hogy az IAS 11 vagy az IAS 18 hatálya alá tartozik. A Csoport nem folytat ilyen tevékenységet, így az IFRIC 15 nincs hatással a Csoport pénzügyi helyzetére.

- IFRIC 16 Külföldi érdekeltségben lévő nettó befektetés fedezése

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

Az IFRIC 16 értelmezés 2008 júliusában került kibocsátásra, és a 2008. október 1-jén vagy ezután kezdődő évek vonatkozásában kötelező, és útmutatást ad a nettó befektetések fedezésével kapcsolatban. Az értelmezés nincs hatással a Csoport pénzügyi kimutatásaira, mivel nincsenek nettó befektetés fedezeti ügyletei.

- IFRIC 17 Nem pénzbeli kifizetések a tulajdonosok felé

Az IFRIC 17 értelmezés 2008 novemberében került kibocsátásra, és a 2009. július 1-jén vagy ezután kezdődő évek vonatkozásában kötelező. Az értelmezés útmutatást ad arra vonatkozóan, ha a gazdálkodó egység nem pénzben, hanem más egyéb eszköz formájában juttat osztalékot a tulajdonosoknak. Ebben az esetben az osztalékot a juttatott eszköz valós értékén kell kimutatni. Ezen összeg és a juttatott eszközök korábbi könyv szerinti értéke közötti eltérést az eredménnyel szemben kell elszámolni osztalékfizetéskor. Az értelmezés nincs hatással a Csoportra, mivel csak pénzben fizet osztalékot.

- IFRIC 18 Vevőktől átvett eszközök

Az IFRIC 18 értelmezés 2009 januárjában került kibocsátásra, és a 2009. július 1-jén vagy ezután kezdődő évek vonatkozásában kötelező. Bizonyos szektorokban a gazdálkodó egységek gyakran kapnak vevőiktől tárgyi eszközöket, vagy pénzt bizonyos eszközök megépítéséhez vagy beszerzéséhez. A későbbiekben ezen eszközöket a vevők hálózathoz csatlakoztatására használják, illetve ezekkel biztosítanak számukra hozzáférést bizonyos árukhoz vagy szolgáltatásokhoz. Az értelmezés útmutatást ad arra, hogy mikor és hogyan kell az ilyen eszközöket megjeleníteni. Amennyiben egy vevőtől átvett berendezés az átvevő szempontjából megfelel az IASB Keretelvek szerinti eszköz definíciójának, akkor az átvevőnek ki kell mutatnia azt pénzügyi kimutatásaiban. Ha a vevő továbbra is irányítást gyakorol az átadott berendezés felett, akkor az nem felel meg az eszköz definíciójának, még akkor sem, ha a tulajdonjog átadásra került a szolgáltató vagy egy másik átvevő társaság részére. Az értelmezés várhatóan nem lesz jelentős hatással a Csoport pénzügyi kimutatásaira.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

Az IFRS-ek javításai

Az IASB 2008 májusában bocsátotta ki első, főként a szabályokat összehangoló, szövegezéseket tisztázó módosítások gyűjteményét. A módosítások 2009. január 1-től hatályosak. A Csoport az alábbi módosításokat nem vette még alkalmazásba, de várhatóan ezek nem lesznek lényeges hatással a Csoport pénzügyi beszámolóira.

IAS 1 Pénzügyi kimutatások prezentálása

Az IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés szerint kereskedési célúnak minősülő eszközök és kötelezettségek a mérlegben nem minősülnek automatikusan forgóeszköznek, illetve rövid lejáratú kötelezettségnek. Ezért meg kell vizsgálni, hogy a pénzügyi eszköz vagy kötelezettség várható realizálásnak ideje eltér-e az instrumentum mérlegbeli besorolásától.

IAS 8 Számviteli politika, a számviteli becslések változásai és hibák

Ezen módosítás tisztázza, hogy csak azon alkalmazási útmutató kötelező a számviteli politika választásakor, amely a standard szerves része.

IAS 10 Mérlegfordulónap utáni események

A módosítás értelmében a mérlegfordulónapot követően meghatározott osztalék nem minősül kötelezettségnek.

IAS 16 Ingatlanok, gépek és berendezések

IASB megváltoztatta a "nettó eladási ár" kifejezést az "értékesítés költségeivel csökkentett valós érték" kifejezésre. Azon bérbeadási céllal tartott ingatlanokat, gépeket vagy berendezéseket, melyek a bérleti idő lejártával rendszeresen, a szokásos üzleti tevékenység keretében eladásra kerülnek, át kell sorolni a készletek közé, és ott értékesítési célúként kimutatni.

IAS 18 Bevételek

A módosítás következtében a "közvetlen költség" kifejezés módosult az IAS 39-ban meghatározott "tranzakciós költségre".

IAS 19 Munkavállalói juttatások

A módosítás keretében a következő fogalmak kerültek felülvizsgálatra: "múltbeli szolgálat költsége", a "juttatási eszközön elért hozam", „rövid távú” és „egyéb hosszú távú” munkavállalói juttatások. Valamint a program azon módosításai, melyek csökkenést eredményeznek a jövőbeni szolgálathoz tartozó juttatásokban, rövidítésként számolandóak el. A függő kötelezettségek megjelenítésére vonatkozó utalás kikerült a standardból, hogy összhangban legyen az IAS 37-tel.

IAS 20 Állami támogatások elszámolása és az állami közreműködés közzététele

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

A módosítás értelmében a jövőben kamatmentesen vagy alacsony kamatra kapott kölcsönök nem mentesülnek a kamatszámítási követelmény alól. A kapott összeg és a diszkontált összeg közötti különbséget állami támogatásként kell elszámolni. Továbbá különböző kifejezések módosításra kerültek, hogy összhangban legyenek más IFRS-ekkel.

IAS 23 Hitelfelvételi költségek

A hitelfelvételi költségek definíciójának felülvizsgálata során a hitelfelvételi költségek összetevőinek két típusa összevonásra került, és az IAS 39-nek megfelelően effektív kamatláb módszerrel számított kamatráfordításként került megállapításra.

IAS 27 Konszolidált és egyedi pénzügyi kimutatások

Amennyiben az anyavállalat egyedi pénzügyi beszámolójában a leányvállalatban lévő befektetését az IAS 39-nek megfelelően, valós értéken jeleníti meg, akkor ezt a módszert kell követni akkor is, ha ezt követően a befektetést értékesítésre tartottként sorolja be.

IAS 28 Társult vállalkozásban lévő befektetések

Ha a társult vállalkozásban lévő befektetés értékelése az IAS 39 szerinti valós értéken történik, akkor az IAS 28 közzétételi kötelezettségei közül csak a következőnek kell megfelelni: közzé kell tenni bármilyen jelentős korlátozás jellegét és mértékét, amely a társult vállalkozásra vonatkozóan korlátozza a befektető számára történő, pénzeszköz vagy hitel visszafizetés formájában megvalósuló tőke-transzfereket. Ennek a módosításnak nincs hatása a Csoportra, mivel a társult vállalkozásokat nem az IAS 39 szerinti valós értéken számolja el.

A társult vállalkozásban lévő befektetés értékvesztés teszt szempontjából egyedi eszköznek minősül. Ennek megfelelően az értékvesztés-teszttel megállapított értékvesztést nem lehet hozzárendelni a befektetés mérlegében lévő goodwill-hez. A módosítás nincs hatással a Csoportra, mivel már alkalmazza ezt a politikát.

IAS 29 Pénzügyi beszámolás hiperinflációs gazdaságokban

Módosult annak a meghatározása, hogy mely eszközök és kötelezettségek képeznek kivételt a bekerülési értéken történő megjelenítés alól. Így a módosított standard csak példaként definiálja az ingatlanokat, gépeket, berendezéseket, nem pedig a kivételt képező eszközök és kötelezettségek teljeskörű felsorolásaként. Továbbá különböző kifejezések módosításra kerültek, hogy összhangban legyenek más IFRS-ekkel.

IAS 31 Közös vállalkozásokban lévő érdekeltségek

Ha a gazdálkodó egység a közös vezetésű vállalkozásokban lévő érdekeltségeit az IAS 39 szerint valós értéken értékeli, akkor csak az IAS 31 következő közzétételi kötelezettségei vonatkoznak rá: közzé kell tenni a vállalkozó és a közös vállalkozás kötelezettségvállalásait, valamint összefoglaló pénzügyi adatokat a közös vállalkozás eszközeiről, kötelezettségeiről, bevételeiről és ráfordításairól. Ennek a módosításnak nincs hatása a Csoportra, mivel a közös vezetésű vállalkozásokat nem az IAS 39 szerinti valós értéken értékeli.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

IAS 34 Közbeső pénzügyi beszámoló

Az IAS 33 hatálya alá tartozó gazdálkodó egységeknek az egy részvényre jutó eredményt közbeső pénzügyi beszámolóikban is közzé kell tenniük.

IAS 36 Eszközök értékvesztése

Amennyiben az értékesítési költségekkel csökkentett valós érték meghatározására diszkontált pénzáramokat használnak, további közzétételek szükségesek, ha a használati érték meghatározása is diszkontált pénzáramok alapján történik. Ezen módosítás nincs azonnali hatással a Csoport pénzügyi kimutatásaira, mivel jelenleg a jövedelemtermelő egységek megtérülési értékének becslése használati érték alapján történik.

IAS 38 Immateriális eszközök

A reklámozásra és promóciós tevékenységekre fordított kiadásokat akkor kell ráfordításként kimutatni, amikor a Csoport az árukhoz hozzájut, illetve amikor a szolgáltatásokat átveszi. Ezen módosítás nincs hatással a Csoportra, mivel nem végeztet ilyen promóciós tevékenységeket.

IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés

A módosítás értelmében a derivatívákhoz kapcsolódó körülmények változása nem jelent átsorolást, így vagy el lehet tekinteni, vagy figyelembe lehet venni azt az eredménykimutatáson keresztül valóan értékelt eszközök közé történő besoroláskor a kezdeti megjelenítést követően. Törölték az IAS 39 szegmensre vonatkozó hivatkozását az instrumentumok fedezetiként történő megjelölésénél. Az adósság instrumentumok átértékelésére szintén a felülvizsgált effektív kamatláb használata kötelező a valós értéken történő fedezeti elszámolás felhagyásakor

IAS 40 Befektetési célú ingatlanok

A módosítás felülvizsgálta a standard hatályát, ennek értelmében az olyan, építés vagy fejlesztés alatt álló ingatlan, melyet a jövőben befektetési céllal akarnak használni, befektetési célú ingatlannak minősül. Amennyiben a valós értékét nem lehet megbízhatóan meghatározni, a fejlesztés alatt álló ingatlant bekerülési értéken kell kimutatni addig, amíg a valós érték nem lesz meghatározható, vagy az építkezés be nem fejeződik. Továbbá a módosítás felülvizsgálta a számviteli politika önkéntes módosításának feltételeit, hogy konzisztens legyen az IAS 8-cal, és meghatározta azt, hogy a lízing keretében tartott befektetési célú ingatlan könyv szerinti értéke egyenlő a kapott értékelésnek a kimutatott kötelezettségekkel növelt értékével.

IFRS 7 Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek

Ezen módosítás hatására az "összes kamatbevétel" tétel kikerült a pénzügyi ráfordítások összetevői közül.

2.2. A Számviteli politika lényeges elemei

i) Beszámolási pénznem

Az alapul szolgáló gazdasági események tartalmára és körülményeire való tekintettel az anyavállalat funkcionális, valamint a Csoport beszámolási pénzneme a magyar forint.

ii) Üzleti kombinációk

Az üzleti kombinációk elszámolásakor az akvizíciós számvitel módszere kerül alkalmazásra. A módszer magában foglalja a megszerzett üzlet azonosítható eszközeinek (beleértve korábban fel nem vett immateriális javainak) és kötelezettségeinek (beleértve függő kötelezettségeinek, de kizárva jövőbeli átalakítási költségeinek) valós értéken történő felvételét.

Az üzletrész bekerülési értéke és az üzletrész révén a leányvállalatokban megszerzett eszközöknek, kötelezettségeknek és függő kötelezettségeknek a megszerzés napján érvényes valós értéke közötti különbség az eszközök között, goodwill-ként kerül kimutatásra a konszolidált éves beszámolóban. A felvételt követően a goodwill nyilvántartása értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken történik. Az értékvesztés vizsgálat céljából a megszerzéskor a keletkező goodwill a kombináció szinergiáiból részesülő jövedelemtermelő egységekhez vagy azok csoportjaihoz kerül hozzárendelésre, függetlenül attól, hogy vannak-e egyéb, ezen egységekhez, illetve csoporthoz rendelt eszközei vagy kötelezettségei a Csoportnak. Minden egység, vagy azok csoportja azt a legalacsonyabb szintet jelképezi a Csoporton belül, amelyen a goodwillt belső menedzsment célokra vizsgálják, illetve amely nem nagyobb, mint egy szegmens a Csoport IAS 14 Szegmens beszámolás standard szerinti beszámolási rendszerében.

Ha a goodwill egy olyan jövedelemtermelő egység vagy tevékenység részét képezi, amely értékesítésre kerül, a hozzárendelt goodwill figyelembe vételre kerül a tevékenység könyv szerinti értékében az értékesítés nyereségének vagy veszteségének megállapításakor. Ilyen esetekben a kivezetett goodwill értéke az értékesített tevékenység és a megmaradó jövedelemtermelő egységek relatív értékeinek alapján kerül meghatározásra.

Amikor egy leányvállalat értékesítésre kerül, az eladási ár, illetve a kumulált átváltási különbözettel és a goodwill könyv szerinti értékével növelt nettó eszközérték különbözete az eredménykimutatásban kerül elszámolásra.

iii) Befektetések és Egyéb Pénzügyi Eszközök

A pénzügyi eszközök az IAS 39 alapján az eredménykimutatáson keresztül valóban értékelt pénzügyi eszközök, adott kölcsönök és vevőkövetelések, lejáratig tartott befektetések vagy értékesíthető pénzügyi eszközök lehetnek. A pénzügyi eszközök bekerüléskor valós értéken, a nem az eredménnyel szemben elszámolt valós értéken nyilvántartott befektetések a megszerzéshez közvetlenül kapcsolódó tranzakciós költségekkel növelt értékén kerülnek kimutatásra.

A Csoport a szerződés megkötésekor állapítja meg, hogy az adott szerződés tartalmaz-e beágyazott származékos terméket.

A befektetések vásárlásának és eladásának elszámolása a teljesítés időpontjában történik, amely az eszköz másik fél részére történő átadásának napja.

Eredménykimutatáson keresztül valóban értékelt pénzügyi eszközök

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

Az eredménykimutatáson keresztül valósan értékelt pénzügyi eszközök kategóriájába tartoznak a kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök, illetve a bekerülést követően ekként minősített pénzügyi eszközök.

Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszköznek minősülnek azok a pénzügyi eszközök, melyeket azért szereztek be, hogy rövid távon értékesítésre kerüljenek. A származékos termékeket, az alapszerződéstől elkülönített beágyazott származékos termékeket is beleértve, kereskedési célúnak kell tekinteni, kivéve ha hatékony fedezeti instrumentumnak vagy pénzügyi garancia szerződésnek minősülnek. A kereskedési célú befektetésekhez kapcsolódó bevételek és ráfordítások elszámolása az eredménykimutatással szemben történik.

Egy pénzügyi eszközt bekerüléskor az eredménykimutatáson keresztül valósan értékelt eszközök közé kell sorolni a következő feltételek fennállása esetén: (i) ha az eszköz ekként történő besorolása megszünteti vagy lényegesen csökkenti annak valószínűségét, hogy az adott pénzügyi eszköz értékelése illetve a kapcsolódó bevételek és ráfordítások eltérő módon történő kezelése nem megfelelő bemutatást eredményezne (ii) az eszköz egy olyan eszközcsoport részét képezi, amellyel való gazdálkodás és teljesítmény értékelés, a rögzített kockázatkezelési stratégiával összhangban, valós érték alapon meghatározott (iii) a pénzügyi eszköz olyan beágyazott származékos terméket tartalmaz, melyet elkülönítetten kellene kimutatni. Ezen pénzügyi eszközök rövid lejáratúként kerülnek kezelésre, kivéve, amelyek a mérlegfordulónapot követő 12 hónapon túl rendeződnek és elsődlegesen nem kereskedési célt szolgálnak. Ebben az esetben az ilyen instrumentumokra vonatkozó kifizetések a hosszú lejáratú eszközök közé kerülnek besorolásra.

2008. és 2007. december 31-én nem voltak eredménykimutatáson keresztül valósan értékelt pénzügyi eszköznek minősített eszközök.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

Lejáratig tartott befektetések

A lejáratig tartott befektetések olyan fix vagy meghatározott kifizetésekkel és fix lejáráttal bíró nem származékos pénzügyi eszközök, melyeket a Csoport szándékozik és képes a lejáratig megtartani. A bekerülést követően a lejáratig tartott befektetések amortizált bekerülési értéken kerülnek kimutatásra. Az amortizált bekerülési érték az eszköz bekerüléskor meghatározott értéke csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve az eredeti érték és a lejáratkori érték közötti különbséget effektív kamatláb módszer szerint megállapított halmozott amortizációjával és csökkentve az esetleges értékvesztés miatti leírással. A számítás tartalmaz minden olyan díjat és tételt, melyet a szerződő felek egymástól kapnak vagy egymásnak fizetnek és az effektív kamatláb integráns részét képezik, továbbá a tranzakciós költségeket és minden egyéb prémiumot és diszkontot. Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott befektetésekkel kapcsolatos bevételek és ráfordítások a konszolidált eredménykimutatásban jelennek meg a befektetések kivezetésekor vagy értékvesztésekor, valamint az amortizációs folyamat során.

Adott kölcsönök és követelések

Az adott kölcsönök és követelések olyan fix vagy meghatározott kifizetésekkel bíró nem származékos pénzügyi eszközök, melyeket aktív piacon nem jegyeznek. Megszerzést követően az adott kölcsönök és követelések az effektív kamatláb módszer alapján meghatározott, esetleges értékvesztéssel csökkentett amortizált bekerülési értéken kerülnek nyilvántartásra. Az amortizált bekerülési érték meghatározása megszerzési diszkontok illetve prémiumok, az effektív kamatláb részét képező díjak és a tranzakciós költségek figyelembe vételével történik. Az adott kölcsönökhöz és követelésekhez kapcsolódó bevételek és ráfordítások az adott kölcsön és követelés kivezetésekor vagy értékvesztésekor, valamint az amortizációs folyamat során kerülnek elszámolásra az eredménykimutatásban.

Értékesíthető pénzügyi instrumentumok

Az értékesíthető pénzügyi eszközök azok a nem származékos pénzügyi eszközök, melyet értékesíthetőnek minősítettek és nem tartoznak a fenti három pénzügyi eszköz kategória egyikébe sem. Megszerzést követően az értékesíthető pénzügyi eszközök valós értéken kerülnek értékelésre, a nem realizált nyereség és veszteség közvetlenül a saját tőke valós érték értékelési tartalék kategóriájában történő elszámolásával. A befektetés kivezetésekor az azt megelőzően a tőkében könyvelt halmozott nyereség és veszteség az eredménykimutatásba kerül átvezetésre. Lásd a pénzügyi instrumentumok értékvesztése pont alatt (vii .pont).

Valós érték

Azon befektetések valós értékének meghatározása, amelyekkel aktív kereskedés folyik szervezett pénzügyi piacokon, a mérleg fordulónapján érvényes záró piaci jegyzésár alapul vételével történik. A piaci jegyzési árral nem rendelkező befektetések valós értékének meghatározása más, lényegében azonos jellemzőkkel rendelkező instrumentumok érvényes piaci értékének, vagy a befektetések alapját képező nettó eszközöktől elvárt pénzáramok alapján történik.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

iv) Pénzügyi instrumentumok minősítése és kivezetése

Pénzügyi instrumentumnak minősülnek a konszolidált mérlegben a pénzeszközök, értékpapírok, vevő és egyéb követelések, szállító és egyéb kötelezettségek, hosszú lejáratú követelések, adott és kapott hitelek és kölcsönök, befektetések, kötvénykövetelések és kötelezettségek. Ezen tételek értékelése során alkalmazott elveket jelen számviteli politika vonatkozó jegyzetei tartalmazzák.

A pénzügyi instrumentumok (beleértve az összetett pénzügyi instrumentumokat) az alapul szolgáló szerződéses kötelezettségek valós tartalma alapján válnak eszköz-, forrás- vagy tőkeelemmé. A kötelezettségek közé sorolt pénzügyi instrumentumokhoz kapcsolódó kamatok, osztalékok, nyereségek és veszteségek felmerüléskor az eredménykimutatásban kerülnek elszámolásra. A saját tőkében megjelenő pénzügyi instrumentumok tulajdonosainak nyújtott juttatások a saját tőkével szemben kerülnek elszámolásra. Az összetett pénzügyi instrumentumok esetében először azok kötelezettség része kerül értékelésre, a tőkerész maradványértékként kerül meghatározásra. A pénzügyi instrumentumok csak abban az esetben kerülnek elszámolásra egymással szemben (nettósítás), ha a Társaságnak ahhoz törvényes joga van, továbbá, ha feltett szándéka, hogy az érintett eszközt és forrást nettó módon vagy egyidejűleg rendezzi.

A pénzügyi instrumentumok kivezetése akkor történik meg, amikor a Csoport már nem rendelkezik a pénzügyi instrumentumban foglalt jogokkal, amely rendszerint az instrumentum eladásának, vagy az instrumentumból származó valamennyi pénzáramlás független harmadik fél részére történő átadásának időpontja.

v) Származékos pénzügyi instrumentumok

A Csoport származékos pénzügyi instrumentumokat, például forward devizaszerződéseket vagy kamatláb swap-okat használ a kamatlábak és az árfolyamok változásából eredő kockázatok kezelésére. Ezen származékos pénzügyi instrumentumok a szerződéskötés napján fennálló valós értéken kerülnek felvételre, és a következő időszakokban átértékelésre kerülnek. A származékos ügyletek eszközként kerülnek elszámolásra, ha valós értékük pozitív, illetve kötelezettség, amennyiben valós értékük negatív.

A fedezeti ügyletnek nem minősülő származékos ügyletek való értékének változásából eredő bevételek és ráfordítások a tárgyévi eredményben kerülnek elszámolásra a pénzügyi műveletek bevételei vagy ráfordításai között.

A forward deviza szerződések valós értéke a hasonló lejáratú forward devizaárfolyamok alapján, a kamat swap-ok valós értéke pedig a hasonló instrumentumok piaci értéke alapján kerül meghatározásra.

A beágyazott származékos ügyletek az alábbi feltételek mindegyikének teljesülése esetén elkülönítésre kerülnek az alapul szolgáló szerződéstől és különálló származékos ügyletként kerülnek kimutatásra:

- a beágyazott származékos ügylet gazdasági jellemzői és kockázatai nem mutatnak szoros kapcsolatot az alapul szolgáló szerződés gazdasági jellemzőivel,
- egy, a beágyazott származékos ügylet jellemzőivel rendelkező különálló ügylet megfelelné a származékos ügylet definíciójának, és
- a hibrid (beágyazott származékos ügyletet tartalmazó) ügylet nem valós értéken kerül kimutatásra, értékének változásai nem jelennek meg az eredményben.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

vi) Fedezeti ügyletek

A fedezeti elszámolás szempontjából az ügyletek a következő kategóriákba sorolhatók:

- valós érték fedezeti ügyletek
- cash flow fedezeti ügyletek; vagy
- egy külföldi egységben lévő nettó befektetésre vonatkozó fedezeti ügyletek.

Egy biztos elkötelezettség devizakockázatának fedezete cash flow fedezeti ügyletként kerül elszámolásra. A fedezeti ügylet megkötésekor a Csoport formálisan megjelöli és dokumentálja a fedezeti kapcsolatot, amelyre a Csoport a fedezeti elszámolást alkalmazni kívánja, valamint az ügylet megkötésének kockázatkezelési céljait és stratégiáját. A dokumentáció tartalmazza a fedezeti ügylet azonosítását, a kapcsolódó fedezett tételt vagy ügyletet, a fedezni kívánt kockázat jellegét és azt, hogy a gazdálkodó hogyan fogja mérni a fedezeti ügylet hatékonyságát a fedezett tétel valós értékében vagy pénzáramaiban létrejövő, a fedezett kockázatnak tulajdonítható változásoknak való kitettség ellentételezésében. Ezen fedezeti ügyletek várhatóan nagyon hatékonyak lesznek a valós érték - vagy a pénzáram-változások ellentételezésének elérésében, és folyamatosan értékelésre kerülnek annak megállapítása érdekében, hogy a beszámolási időszak egész ideje alatt ténylegesen nagyon hatékonyak voltak.

A fedezeti elszámolás szigorú követelményeinek megfelelő fedezeti ügyletek elszámolása az alábbiak szerint történik:

Valós érték fedezeti ügyletek

A valós érték fedezeti ügyletek egy mérlegben kimutatott eszköz, vagy kötelezettség, vagy egy ki nem mutatott biztos elkötelezettség, vagy egy ilyen eszköz, kötelezettség vagy biztos elkötelezettség beazonosítható részének valós értékében bekövetkező változásoknak való olyan kitettség fedezése, amely egy bizonyos kockázathoz kapcsolódik és várhatóan az eredményt fogja érinteni.

Valós érték fedezeti ügyletek esetében a fedezett tétel könyv szerinti értéke a fedezett kockázatnak tulajdonítható nyereséggel vagy veszteséggel módosításra kerül, a fedezeti ügylet átértékelésre kerül valós értékre, és mindkettő nyeresége vagy vesztesége az eredményben jelenik meg. Az amortizált bekerülési értéken szereplő tételekhez kapcsolódó valós érték fedezeti ügyletek esetében a könyv szerinti érték módosítása a lejáratig hátralévő időszak alatt kerül amortizálásra az eredménnyel szemben. Egy fedezett, effektív kamatláb módszerrel értékelt pénzügyi instrumentum könyv szerinti értékének módosítását az eredménnyel szemben kell amortizálni.

Az amortizáció elszámolása akkor kezdődhet, amikor a módosítás megjelenik, és nem kezdődhet később, mint amikor a fedezett tételnek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változások miatti módosítása megszűnik.

Ha egy mérlegben nem szereplő biztos elkötelezettség kerül fedezett tételként megjelölésre, az ezt követően elszámolt, a biztos elkötelezettség valós értékében a fedezett kockázatnak tulajdonítható kumulatív változás eszközként vagy kötelezettségként kerül elszámolásra az eredménnyel szemben. A fedezeti ügylet valósértékének változása szintén az eredményben kerül elszámolásra.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

A Csoport akkor szünteti meg a valós érték fedezeti elszámolást, ha a fedezeti instrumentum lejár, eladásra kerül, megszűnik vagy lehívják, a fedezeti ügylet már nem felel meg a fedezeti elszámolás kritériumainak vagy a Csoport visszavonja a fedezeti megjelölést.

Cash flow fedezeti ügyletek

A cash flow fedezeti ügylet a pénzáramok változékonyságából eredő olyan kitettségeknek a fedezése, amely egy mérlegben szereplő eszközzel vagy kötelezettséggel, vagy egy valószínű előrejelzett ügylettel kapcsolatos bizonyos kockázatnak tulajdonítható, és amely érintheti az eredményt. A fedezeti ügylet nyereségének vagy veszteségének hatékony része közvetlenül a saját tőkével, míg a nem hatékony része az eredménnyel szemben kerül elszámolásra.

A saját tőkében elszámolt összegeket akkor kell az eredményben figyelembe venni, amikor a fedezett tranzakció az eredményre hatást gyakorol, például amikor a fedezett pénzügyi bevétel vagy ráfordítás elszámolásra kerül, vagy az előre jelzett eladás vagy vásárlás megtörténik. Ha a fedezett ügylet egy nem pénzügyi eszköz vagy kötelezettség megszerzése, a saját tőkében elszámolt összeget a nem pénzügyi eszköz vagy kötelezettség bekerülési értékében kell figyelembe venni.

Ha az előre jelzett ügylet várhatóan már nem fog bekövetkezni, a korábban a saját tőkével szemben elszámolt összegeket át kell sorolni az eredménybe. Ha a fedezeti ügylet lejár, eladásra kerül, megszűnik, lecserélés vagy átforgatás nélkül lehívásra kerül, vagy a fedezeti megjelölés visszavonásra kerül, a korábban a saját tőkével szemben elszámolt összegek a saját tőkében maradnak, amíg az előre jelzett ügylet bekövetkezik. Ha az előre jelzett ügylet várhatóan már nem fog bekövetkezni, ezeket az összegeket át kell sorolni az eredménybe.

Nettó befektetés fedezete

Egy külföldi egységben levő nettó befektetésre vonatkozó fedezeti ügylet, beleértve azon monetáris eszközök fedezetét is, amelyek a nettó befektetés részét képezik, a cash flow fedezeti ügyletekhez hasonló módon kerül elszámolásra. A fedezeti ügylet nyereségének vagy veszteségének hatékony része közvetlenül a saját tőkével, míg a nem hatékony része az eredménnyel szemben kerül elszámolásra. A külföldi egység kivezetésekor a saját tőkében így elszámolt nyereség vagy veszteség átsorolásra kerül az eredménybe. A Társaságnak nem volt fedezeti ügylete 2008. és 2007. évben.

vii) Pénzügyi eszközök értékvesztése

A Csoport minden mérleg fordulónapon értékvesztés-vizsgálatot végez a pénzügyi eszközök, illetve pénzügyi eszközök csoportjaira vonatkozóan.

Amortizált bekerülési értéken nyilvántartott eszközök

Amennyiben egy amortizált bekerülési értéken nyilvántartott eszköz esetében az értékvesztés elszámolásának szükségessége nyilvánvalóvá válik az értékvesztés összege megegyezik az eszköz könyv szerinti értéke és a jövőbeli pénzáramoknak (kivéve a jövőben várhatóan meg nem térülő, az értékelés időpontjáig még fel nem merült hitelezési veszteségeket) az eszköz eredeti (bekerüléskor kalkulált) effektív kamatlábalával diszkontált nettó jelenérték különbözetével. Az értékvesztés összege az eredménykimutatásban kerül elszámolásra.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

A Csoport először az értékvesztés elszámolásának szükségességét vizsgálja, melynek megállapítása az egyedileg jelentős értékű eszközök esetében egyedileg, a nem jelentős egyedi értékű eszközök esetében egyedileg vagy csoportosan történik. Amennyiben az egyedi értékelés során megállapításra kerül, hogy nincs objektív bizonyíték az értékvesztés elszámolására, függetlenül attól, hogy az eszköz jelentős értékű vagy sem, és az adott eszköz egy azonos hitelezési kockázattal rendelkező eszközcsoport részét képezi az értékvesztés az eszközcsoport vonatkozásában is vizsgálatra kerül. Az egyedileg értékelt eszköz, mely vonatkozásában értékvesztés megállapításra került vagy folyamatosan értékvesztés alatt áll, nem tartozik a csoportosan értékelt eszközök körébe.

Amennyiben egy későbbi időszakban az értékvesztés összege csökken és a csökkenés az értékvesztés elszámolását követő időszak eseményeiből ered, a korábban elszámolt értékvesztés visszaírható. Az eredménykimutatásban elszámolt értékvesztés visszaírást olyan mértékben lehet elszámolni, hogy az eszköz könyv szerinti értéke ne haladja meg az eszköz visszaírás időpontjára vonatkozó amortizált bekerülési értéken számított értékét.

Értékesíthető pénzügyi befektetések

Ha egy értékesíthető eszköz esetében értékvesztés elszámolásra kerül sor ez eszköz (tőketörlesztések és halmozott amortizáció hatását is tartalmazó) könyv szerinti értéke és aktuális valós értéke közötti különbözetnek a korábban az eredményben elszámolt értékvesztéssel csökkentett összege a tőkéből az eredménykimutatásba kerül átvezetésre.

Értékesíthető pénzügyi eszköznek minősített tőkeinstrumentumok esetében az értékvesztés visszaírása nem az eredménykimutatásban kerül elszámolásra. A Csoport a tárgyévben nem rendelkezett értékesíthető pénzügyi befektetéssel.

A kölcsönkövetelésre vonatkozó értékvesztés visszaírása abban az esetben kerül az eredménykimutatásban elszámolásra, ha az instrumentum valós értékének növekedése egyértelműen az értékvesztés eredményben történő elszámolását követő időszak eseményéből fakad.

viii) Pénzeszközök és pénz-egyenértékesek

A pénzeszközök a készpénzt és bankbetéteket foglalják magukban. A pénz egyenértékesek olyan rövid távú, a beszerzéstől számított három hónapnál nem hosszabb lejáratú, magas likviditású befektetési formák, amelyek minimális értékváltozási kockázatot hordoznak és azonnal pénzeszközökre konvertálhatók.

ix) Vevőkövetelések

A vevőkövetelések a kétes követelésekre képzett értékvesztéssel csökkentett névértéken kerülnek kimutatásra. Ahol a pénz időértéke jelentős, a követelések nyilvántartása amortizált bekerülési értéken történik. Értékvesztés megállapítására olyan objektív bizonyíték alapján kerül sor (például fizetéseképtelenség valószínűsége vagy az adós jelentős pénzügyi nehézségei), amely arra enged következtetni, hogy a Csoport nem lesz képes a teljes, a számla eredeti feltételeinek megfelelő összeget behajtani. A leírt követelés kivezetése akkor történik meg, amikor az behajthatatlanná lett minősítve.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

x) Készletek

A készletek, beleértve a befejezetlen termelést is, a bekerülési és a realizálható érték közül az alacsonyabbikon vannak kimutatva, figyelembe véve a lassan mozgó és felesleges tételek leírását. A realizálható érték megegyezik az értékesítés következtében felmerülő költségekkel csökkentett piaci értékkel. A vásárolt áruk értéke beleértve a vegyipari benzint és gázolajat, elsősorban súlyozott átlagár alapján kerül meghatározásra. A realizálható érték megegyezik az értékesítési költségekkel csökkentett piaci értékkel. A saját előállítású készletek értéke az anyagköltséget, a közvetlen bérköltséget és az üzemi általános költségek arányos részét foglalja magában. A nem értékesíthető és nem felhasználható készletek teljesen leírásra kerülnek.

xi) Tárgyi eszközök

A tárgyi eszközök a halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztéssel csökkentett bekerülési (vagy az 1991. december 31-én megállapított könyv szerinti) értéken kerülnek kimutatásra. Értékesítéskor és felszámolásakor az eszközök bruttó értéke és halmozott értékcsökkenése kivezetésre kerül a könyvekből, a felmerülő nyereség vagy veszteség az eredménykimutatásban kerül elszámolásra.

A bekerülési érték az eszköz árán túlmenően az import vámokat, vissza nem igényelhető adókat és az eszköz üzembe helyezéséhez közvetlenül kapcsolódó költségeket, például hitelfelvételi költségeket tartalmaz. Az eszközök felszámolásának és az eredeti állapot helyreállításának becsült költségei aktiválásra kerülnek abban az időpontban, amikor a felszámolásról szóló döntés megszületik (a Társaságnak nincs kötelezettsége a helyreállításra vonatkozóan). A becslések változása módosítja a tárgyi eszközök könyv szerinti értékét. Az üzembe helyezést követően felmerülő költségek, mint például karbantartás vagy javítás (leszámítva a periodikus karbantartási költségeket), általában az eredmény terhére kerülnek elszámolásra a felmerülésükkel egyidőben. A periodikus karbantartási költségek az eszközök külön komponenseként kerülnek aktiválásra.

A beruházások között a folyamatban lévő beszerzések és előállítások szerepelnek bekerülési értéken, ami a beszerzési költségeket és a közvetlen önköltségeket foglalja magában. A beruházásokra értékcsökkenést csak az eszköz üzembe helyezését követően számolnak el.

xii) Immateriális javak

Az egyedileg beszerzett immateriális javak beszerzési áron, az üzleti kombináció során megszerzett immateriális javak pedig valós értéken kerülnek felvételre a megszerzés időpontjában. A könyvekben való felvételre abban az esetben kerül sor, ha az eszköz használata bizonyíthatóan jövőbeli gazdasági javak beáramlását eredményezi és annak költsége egyértelműen meghatározható.

A bekerülést követően az immateriális javak vonatkozásában a bekerülési érték modell irányadó. Ezen javak élettartama véges vagy nem meghatározható (Jelenleg nincsenek határozatlan élettartamú immateriális javak a Társaságnál). A véges élettartamú eszközök amortizációja lineáris módszerrel történik az élettartamra vonatkozó legjobb becslés alapján. Az amortizációs időszak és az amortizáció módszere évente felülvizsgálatra kerül a pénzügyi év végén. A saját előállítású immateriális javak, a fejlesztési költségek kivételével nem kerülnek aktiválásra, hanem felmerülésük évében elszámolásra kerülnek az eredménnyel szemben. Az immateriális javak évente felülvizsgálatra kerülnek értékvesztés szempontjából egyedileg, vagy a jövedelemtermelő egység szintjén.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

A kutatási költségek felmerüléskor ráfordításként kerülnek elszámolásra. Az egyedi projekteken felmerülő fejlesztési költségek akkor vihetők tovább, ha annak jövőbeli megtérülése megfelelően bizonyítottnak tekinthető. A kezdeti elszámolást követően a fejlesztési költségekre a bekerülési érték modell alkalmazandó, amely szerint az eszköz értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken kerül kimutatásra. Amortizáció nem kerülhet elszámolásra a fejlesztési szakaszban felmerült költségekre. A fejlesztési költségek könyv szerinti értéke évente felülvizsgálatra kerül értékvesztés szempontjából, amikor az eszköz használatba vétele még nem történt meg, vagy gyakrabban, ha a beszámolási év során arra utaló jel merült fel, hogy a könyv szerinti érték nem térül meg.

A kutatási és fejlesztési költségek összege 696 millió forint volt (2007. évben 709 millió forint) termékfejlesztéssel kapcsolatban.

xiii) Értékcsökkenés

Az immateriális javak és tárgyi eszközök értékcsökkenésének elszámolása lineáris, az alábbi kulcsok alapján:

Szoftverek	20-33%
Épületek és infrastruktúra	2-10%
Termelésben használt gépek és felszerelések	5-14,5%
Irodai és számítástechnikai berendezések	14,5-50%
Járművek	10-20 %

A bérelt berendezéseken végzett felújítások aktivált értékének az értékcsökkenése a várható hasznos élettartam és a bérleti időszak közül a rövidebbik alapján történik.

A periodikus karbantartási költségek a következő hasonló karbantartásig hátralévő időszak alatt kerülnek elszámolásra.

A hasznos élettartamok és az értékcsökkenési módszerek legalább évente felülvizsgálatra kerülnek az adott eszköz által nyújtott tényleges gazdasági haszon megfelelő tükröztetése érdekében. Szükség esetén a módosítás a tárgyévi eredménnyel szemben kerül elszámolásra.

A biztonsági és stratégiai tartalékalkatrészek értékcsökkenésének elszámolása megegyezik annak a termelésben használt gépeknek és felszereléseknek a leírási kulcsával, amelyhez kapcsolódnak.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

xiv) Eszközök értékvesztése

Amennyiben arra utaló jelek merülnek fel, hogy a realizálható érték a könyv szerinti érték alá kerülhet, a tárgyi eszközök és az immateriális javak értékvesztése felülvizsgálatra kerül. Amennyiben a realizálható érték a könyv szerinti érték alá kerül, a bekerülési értéken kezelt eszközök vonatkozásában értékvesztést kell az eredmény terhére elszámolni. A realizálható érték az eszköz használati értéke és piaci értéke közül a magasabb. A piaci érték az az összeg, amely független felek közötti tranzakció során az eszközért megkapható, míg a használati érték az eszköz folyamatos használatból és annak hasznos élettartamának végén történő értékesítésből származó cash flow-k nettó jelenértéke. A realizálható érték meghatározása eszközönként egyedileg, illetve amennyiben ez nem lehetséges, jövedelemtermelő egységenként történik. Az elszámolt értékvesztések évente felülvizsgálatra kerülnek és amennyiben a realizálható érték emelkedik, úgy a korábban elszámolt értékvesztés részben vagy teljesen visszairásra kerül.

A goodwill értékvesztés vizsgálatára évente (illetve amennyiben a körülmények indokolják, gyakrabban) kerül sor. Az értékvesztés azon jövedelemtermelő egység (vagy azok csoportja) realizálható értékének meghatározásával kerül megállapításra, amelyhez a goodwill hozzá lett rendelve. Ha a jövedelemtermelő egység (vagy csoport) realizálható értéke alacsonyabb, mint a könyv szerinti érték, értékvesztés kerül elszámolásra. A goodwill értékvesztése nem visszairható a későbbi időszakokban. A Csoport a goodwill értékvesztés felülvizsgálatát december 31-ével végzi el.

A nem meghatározható élettartamú immateriális javak értékvesztés vizsgálata december 31-ével történik, egyedileg, illetve jövedelemtermelő egység szintjén.

Jövedelem termelő egységek

A Társaság kettő jövedelem termelő egységet határozott meg, amelyek közül az egyik az Olefin 2 gyár értékesítési célra gyártott etilén termelése, a másik pedig az olefin gyárak fennmaradó termelésének a polimer termelésben történő belső felhasználása.

Az egységek realizálható értékét a Társaság az egységek cash flow előrejelzései alapján kalkulált használati érték segítségével határozza meg. A cash flow előrejelzés alapja a Társaság felső vezetése által elfogadott pénzügyi terv, amely 19 éves periódust ölel fel. A cash flow előrejelzés során használt átlagos diszkont kamatláb 5,21% (2007: 5,14%).

Az egységek használati értékének a meghatározása során az alábbi tényezőket tekinti a Társaság a legérzékenyebbeknek:

- Alapanyag árak;
- Késztermék árak;
- Árfolyamok;
- Anyagmérleg, és
- Diszkont kamatláb.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

A jövedelemtermelő egységek használati értékének a meghatározásával kapcsolatban a menedzsment úgy ítéli meg, hogy nincs reális alapja annak, hogy a vizsgálat során használt alapfeltételezések bármelyikében olyan mértékű változás következzen be, amely értékvesztés elszámolására adhatna okot.

xv) Kamatozó kölcsönök és hitelek

Valamennyi kölcsön és hitel bekerülési értéken kerül felvételre, amely a kapott ellenérték kibocsátási költségekkel csökkentett valós értéke. A kezdeti megjelenítést követően a kamatozó kölcsönök és hitelek az effektív kamatláb módszerével számított amortizált bekerülési értéken kerülnek értékelésre. Az amortizált bekerülési értékben a kibocsátás költségei, valamint a teljesítéskor felmerült diszkontok vagy prémiumok figyelembe vételre kerülnek. A bevételek és ráfordítások a konszolidált eredménykimutatásban jelennek meg a befektetések kivezetésekor vagy értékvesztésekor, valamint az amortizációs folyamat során, az aktivált finanszírozási költségek kivételével.

xvi) Céltartalékok

Céltartalék képzésre abban az esetben kerül sor, ha a Csoportnak jelenbeli - jogilag előírt vagy vélelmezett - kötelezettsége keletkezik egy múltbeli esemény következtében és valószínű, hogy gazdasági javak átadásával kell majd a kötelezettséget rendezni, továbbá a kötelezettség összege jól becsülhető. A céltartalékok mérlegkészítéskor felülvizsgálatra, a becslések pontosításra kerülnek. A céltartalék értéke a kötelezettség rendezésére vonatkozó kiadások jelenértéke, melynek meghatározásánál diszkontrátaként a becsült kockázatmentes kamatláb szolgál. Az idő múlását jelentő diszkontfeloldás alkalmazásakor a céltartalék mérlegértéke évről évre nő a diszkonthatással. A növekmény kamatkölségként kerül elszámolásra.

Szervezet átalakításra képzett céltartalék

A Csoport munkavállalói a munkáltató részéről történő felmondás esetén a vonatkozó magyar törvények és a TVK és alkalmazottak közötti Kollektív Szerződés értelmében végkielégítésre jogosultak. A konszolidált éves beszámolóban az ilyen jellegű céltartalék akkor kerül elismerésre, ha a szervezet-átalakítási program meghatározásra és kihirdetésre került, és a végrehajtás feltételei teljesültek.

Környezetvédelmi kötelezettségekre képzett céltartalék

A jelen és jövőbeni bevételekhez kapcsolódó környezetvédelmi kiadások felmerüléskor jellegüknek megfelelően költségként kerülnek elszámolásra vagy aktiválják őket. A jelenben fennálló, a múltbeli működés eredményeképpen bekövetkezett azon környezetszennyezések elhárítási kiadások, amelyek nem járulnak hozzá a jelen- és jövőbeni bevételek keletkezéséhez, költségként kerülnek elszámolásra. Környezetvédelmi költségek miatti kötelezettség akkor kerül felvételre, ha a környezetvédelmi kárfelmérés vagy kármentesítés valószínű, és a kapcsolódó költségek megbízhatóan számszerűsíthetőek. A céltartalék elszámolása általában egybeesik egy erre vonatkozó formális terv vagy feladat elfogadásával, illetve, ha az korábbi, az inaktív helyek értékesítésével vagy bezárásával A céltartalék mértékének megállapítása a felmerülő költségekre vonatkozó legjobb becslés alapján történik. Ahol a kötelezettség több év múlva kerül rendezésre, az elszámolt összeg a várható jövőbeni költségek jelenértéke.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

Nyugdíj juttatásokra képzett céltartalék

A Csoport hosszú távú nyugdíjjuttatási rendszert működtet, mely nem igényel külön alapba történő hozzájárulást. A rendszer által biztosított juttatások költsége a kivetített jóváírási egység módszerrel kerül meghatározásra, aktuáriusi értékelés alapján. Az aktuáriusi nyereségek és veszteségek bevételként vagy ráfordításként azonnal elszámolásra kerülnek. A rendszer bevezetése, vagy a rendszerben történő változás következtében keletkező múltbeli szolgálat költsége lineáris módszerrel kerül ráfordításként elszámolásra a juttatás megszolgáltatásáig hátralévő átlagos időtartam alatt.

Törzsgárda juttatásra képzett céltartalék

2006. december 19-én létrejött kollektív szerződést módosító megállapodás alapján a Társaság törzsgárda jutalmat biztosít a munkavállalók számára az alábbi formában. A TVK Nyrt. 5 évente egy összegben járó juttatást fizet minden munkavállalójának, aki legalább 10 évet ledolgozott a Társaságnál. Az IFRS-ben céltartalékot képez a Társaság a jelenlegi munkavállalók jövőben fizetendő törzsgárda jutalom aktuáriusi számítások alapján meghatározott értékének fedezetére.

xvii) Üvegház hatású gázok kibocsátása

A Csoport ingyenesen jut kibocsátási jogokhoz Magyarországon és az Európai Kibocsátás Kereskedelmi Rendszer keretei között. A jogok évente kerülnek jóváírásra, a Csoport pedig a tényleges kibocsátás alapján köteles azokat visszaszolgáltatni. A Csoport a nettó kötelezettség módszerét vette alkalmazásba a kapott kibocsátási jogok elszámolására. Ennek értelmében céltartalék csak akkor kerül elszámolásra, amikor a tényleges kibocsátás túllépi a kapott és még meglévő kibocsátási jogok mennyiségét. A harmadik felektől vásárolt kibocsátási jogok bekerülési értéken kerülnek felvételre és visszatérítési jogként kerülnek elszámolásra, azaz hozzárendelésre kerülnek a kibocsátási kötelezettségekhez és átértékelésre kerülnek valós értékre.

xviii) Részvény alapú juttatások

A Csoport bizonyos munkavállalói (a felső- és középvezetés tagjai) részvény alapú juttatásokban részesülnek, illetve egyes munkavállalók részvényekért, részvényre vonatkozó jogokért cserében végeznek szolgáltatásokat (részvény elszámolású tranzakciók).

Részvény elszámolású tranzakciók

A munkavállalóknak juttatott részvény alapú kompenzációk költsége a juttatás időpontjában fennálló valós érték alapján kerül meghatározásra. A valós érték megállapítása általánosan elfogadott opcióárazási modellek (rendszerint a binomiális modell) alkalmazásával történik. A részvény elszámolású tranzakciók értékelése során nem kerülnek figyelembe vételre a teljesítménytől függő feltételek, leszámítva azokat, amelyek az anyavállalat részvényeinek árfolyamához kötődnek („piaci feltételek”).

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

A részvény elszámolású tranzakciók (a saját tőke egyidejű növekedésével együtt) azon időszak alatt kerülnek elismerésre, amelyben a teljesítménytől függő feltételek teljesülnek, addig az időpontig, amikor az érintett munkavállalók teljes mértékben jogosulttá válnak a juttatásra („megszolgálatás időpontja”). A részvény elszámolású tranzakciók halmozott költsége a beszámolás időpontjában tükrözi a megszolgálatási időszakból eltelt időt, valamint azon juttatások mennyiségét, amelyek a Csoport vezetésének véleménye szerint a tőke instrumentumok darabszámára vonatkozó, rendelkezésre álló legjobb becslés alapján végül megszolgálatásra kerül.

Nem kerülnek költségként elszámolásra azon juttatások, amelyek nem válnak megszolgálattá, kivéve azokat, ahol a megszolgálat piaci feltételtől függ, amelyeket megszolgálatnak kell tekinteni a piaci feltétel teljesülésétől függetlenül, feltéve, hogy minden egyéb teljesítménytől függő feltétel teljesült.

Ha egy részvény elszámolású tranzakció feltételei módosításra kerülnek, minimálisan annyi ráfordítás kerül elszámolásra, mintha a feltételek nem változtak volna. További költség kerül elszámolásra akkor, ha a tranzakció értéke növekszik a módosítás eredményeként, a módosítás időpontjában fennálló értékelés alapján.

Ha egy részvény alapú tranzakció megszűnik, úgy kell tekinteni, mintha a megszűnés napján megszolgálattá válna, és minden el nem számolt ráfordítást azonnal el kell számolni. Ha egy új juttatás lép a korábbi helyére, és helyettesítő juttatásként kerül megjelölésre a juttatás napján, a megszűnt és az új juttatásokat úgy kell kezelni, mintha az eredeti juttatás módosításai lennének, az előző bekezdésben foglaltak szerint.

A le nem hívott opciókat az egy részvényre jutó hozam megállapításánál további hígító hatású részvénynek kell tekinteni.

Készpénz elszámolású tranzakciók

A készpénz elszámolású tranzakciók költsége a juttatáskor, annak időpontjában fennálló valós érték alapján kerül meghatározásra a binomiális modell alkalmazásával. A valós érték a megszolgálatási időszak alatt a költségekkel szemben, a megfelelő kötelezettség egyidejű felvételével kerül elszámolásra. A kötelezettség összege mérlegfordulónapon (beleértve az elszámolás napját is) átértékelésre kerül, a valós értékben bekövetkezett változás a tárgyévi eredménnyel szemben kerül elszámolásra.

xix) Lízing

A pénzügyi lízing, melynek révén a lízingelt eszköz tulajdonjogával járó kockázat és haszon döntő többsége a Csoport részére átadásra kerül, a lízing kezdetekor a lízingelt eszköz valós értékén vagy, amennyiben az alacsonyabb, a minimális lízingfizetések jelenértékeként kerül aktiválásra. A lízingfizetések megosztásra kerülnek a pénzügyi költség és a fennálló kötelezettség csökkenése között úgy, hogy az a kötelezettség fennálló állományára vonatkozó állandó kamatlábat eredményezzen. A pénzügyi költségek közvetlenül az eredménnyel szemben kerülnek elszámolásra. Az aktivált lízingelt eszköz amortizációja a becsült hasznos élettartam vagy a lízing időszak közül a rövidebb időszak alatt történik. A pénzügyi lízing szerződés megkötésekor felmerült kezdeti költségek a lízingelt eszköz bekerülési értékét növelik és a lízing időtartama alatt kerülnek figyelembevételre a lízing bevételekhez hasonlóan. Az a lízing, melynek során a lízingbe adó a lízingelt eszköz tulajdonjogával járó kockázat és haszon döntő többségét megtartja, operatív lízingként kerül kimutatásra. Az operatív lízing alapján történő lízingfizetések az eredménykimutatásban ráfordításként, lineárisan a lízing időtartama során kerülnek elszámolásra.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

xx) Állami támogatások

Az állami támogatások valós értéken kerülnek elszámolásra, ha megfelelően bizonyított, hogy a Társaság megkapja a támogatást, és valamennyi kapcsolódó követelménynek megfelel. A ráfordításhoz kapcsolódó állami támogatást azokra az időszakokra kell szisztematikusan elszámolni, amelyekben azok a költségek felmerültek, amelyeket az kompenzálni hivatott. Az eszközhöz kapcsolódó állami támogatást halasztott bevételeként kell kimutatni, és az eszköz élettartama alatt egyenlő részletekben kell az eredménnyel szemben feloldani.

xxi) Tartalékok

A konszolidált éves beszámolóban szereplő tartalékok értéke nem azonos a tulajdonosoknak kifizethető tartalékok összegével. Az osztalék mértékének meghatározására a TVK Nyrt. egyedi, magyar számviteli törvény szerint készített éves beszámolója szolgál.

Átváltási tartalék

Az átváltási tartalék a külföldi társaságok konszolidációja során keletkező átváltási különbözeteket tartalmazza. Az olyan monetáris eszköz kapcsán keletkező átváltási különbözet, amely tartalmilag a Csoport külföldi társaságba történő befektetésének részét képezi, a konszolidált éves beszámolóban a befektetés megszüntetéséig a saját tőke elemeként kerül kimutatásra. Amikor a kapcsolódó eszközök kivezetésre kerülnek, a felhalmozott átváltási tartalék ugyanabban az időszakban kerül elszámolásra bevételként vagy költségként, amikor az értékesített eszközökből származó nyereség vagy veszteség.

Valós érték értékelési tartalék

A fedezeti tartalék a hatékony pénzáram fedezeti ügyletek és értékesíthető pénzügyi instrumentumok valós értékének halmozott nettó változását tartalmazza.

Az összetett instrumentumok tőkerésze

Az összetett instrumentumok tőkerésze tartalmazza az instrumentum kibocsátásából származó bevételek a kötelezettség részén felüli értékét. A kötelezettségrész az instrumentumhoz kapcsolódó jövőbeni kifizetések jelenértékékként kerül meghatározásra. Az összetett instrumentumok tőkerésze akkor kerül kimutatásra, amikor a Csoport érdekelté válik instrumentumban.

xxii) Visszavásárolt saját részvények

A visszavásárolt saját részvények névértéke a jegyzett tőkéből kerül levonásra. A névérték és a bekerülési érték közötti különbözet, valamint a saját részvény tranzakciók során képződő nyereségek és veszteségek közvetlenül a tőke tartalékban kerül elszámolásra.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

xxiii) Osztalék

Az osztalékot abban az évben számolja el a Társaság, amikor azt a tulajdonosok jóváhagyják.

xxiv) Árbevétel elismerés

Árbevétel abban az esetben kerül elismerésre, ha valószínűsíthető a tranzakcióval összefüggő gazdasági előny társasághoz érkezése, valamint annak összege megfelelően mérhető. Az árbevétel összege az értékesítéshez kapcsolódó adók és engedmények nélkül kerül elszámolásra akkor, amikor a javak átadása, illetve a szolgáltatás nyújtása megtörténik valamint a kockázatok és hasznok átszállnak.

A kamatbevételek elismerése időarányosan történik, tükrözve a kapcsolódó eszköz tényleges hozamát. Az osztalékbevételek a tulajdonosoknak az osztalékra való jogosultsága kezdetével kerülnek elszámolásra. Azon származékos eszközök valós értékében bekövetkező változások, amelyek nem felelnek meg a fedezeti ügyletként történő elszámolás követelményeinek, azon időszak eredményében kerülnek elismerésre, amikor a változás végbement.

xxv) Hitelfelvételi költségek

Azon hitelfelvételi költségek, melyek az eszközök előállításához és beszerzéséhez közvetlenül kapcsolódnak, aktiválásra kerülnek. A hitelfelvételi költségek aktiválásának kezdő időpontja az eszköz előállításának kezdő pontja és amikor a finanszírozási és egyéb költségek felmerülnek. A hitelfelvételi költségek aktiválási időszaka az eszköz üzembe helyezésének időpontjáig tart. A hitelfelvételi költségek a kamatokat, valamint a finanszírozáshoz kapcsolódó egyéb költségeket foglalják magukban, beleértve a beruházás finanszírozásához felvett devizahiteleken keletkezett árfolyam különbözetnek a kamatköltségeket helyettesítő részét is.

xxvi) Társasági adó

A társasági adófizetési kötelezettség tárgyévi és halasztott adóelemeket tartalmaz. A halasztott adó számítása a kötelezettség módszer szerint kerül kiszámításra. Halasztott adó azokban az esetekben keletkezik, amikor egy tétel az éves beszámolóban történő, illetve az adótörvény szerinti elszámolásában időbeli különbség adódik. A halasztott adókövetelés és -kötelezettség megállapítása azon évek adóköteles bevételére vonatkozó adókulcsok felhasználásával történik, amikor az időbeli különbség miatti eltérés várhatóan megtérül. A halasztott adókötelezettség és -követelés mértéke tükrözi a Csoportnak a mérleg fordulónapján fennálló, az adóeszközök és kötelezettségek realizálódásának módjára vonatkozó becslését.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

Halasztott adókövetelés a levonható időbeli eltérések, a továbbvihető adókedvezmények és negatív adóalap vonatkozásában csak akkor szerepel a mérlegben, ha valószínűsíthető, hogy a Csoport a jövőbeni tevékenysége során adóalapot képző nyereséget realizál, amellyel szemben a halasztott adóeszköz érvényesíthető, kivéve az alábbi eseteket:

- Amikor a levonható időbeli eltéréshez kapcsolódó halasztott adó követelés egy olyan, nem üzleti kombinációból származó követelés vagy kötelezettség felvételéből keletkezik, amely a tranzakció időpontjában nem érinti sem a számviteli eredményt, sem az adóalapot; illetve
- Leányvállalatokba, társult és közös vezetésű vállalkozásokba történő befektetésekhez kapcsolódó levonható időbeli eltérések esetében halasztott adó követelés csak olyan mértékig vehető fel, amíg valószínűsíthető, hogy az előre látható jövőben az időbeli eltérések megfordulnak, és elegendő adóalapot képező nyereség áll rendelkezésre, amellyel szemben az időbeli eltérések érvényesíthetőek lesznek.

Halasztott adó kötelezettség kerül felvételre valamennyi adóalapot képező időbeli eltérés vonatkozásában, kivéve az alábbi eseteket:

- Amikor a halasztott adó kötelezettség goodwill, vagy olyan, nem üzleti kombinációból származó követelés vagy kötelezettség felvételéből keletkezik, amely a tranzakció időpontjában nem érinti sem a számviteli eredményt, sem az adóalapot; illetve
- Leányvállalatokba, társult és közös vezetésű vállalkozásokba történő befektetésekhez kapcsolódó adóalapot képező időbeli eltérések esetében, ahol azok megfordulásának időpontja irányítható, és valószínű, hogy az előre látható jövőben az időbeli eltérések nem fordulnak meg.

Minden mérleg fordulónapon a Társaság számba veszi a mérlegben el nem ismert halasztott adó követeléseket, valamint az elismert adó követelések könyv szerinti értékét. A korábban a mérlegbe fel nem vett követelések azon részét állományba veszi, amely várhatóan megtérülhet a jövőbeni nyereségadójának csökkenéseként. Ezzel ellentétesen olyan mértékben csökkenti halasztott adó követelését, amely összeg megtérülésének fedezetére várhatóan adózott nyereség nem fog rendelkezésre állni.

A tárgyévi és halasztott adó közvetlenül a saját tőkével szemben kerül elszámolásra, amennyiben olyan tételekre vonatkozik, amelyeket ugyanabban, vagy egy másik időszakban szintén a saját tőkével szemben számoltak el, beleértve a tartalékok nyitó értékének a számviteli politika visszamenőleges hatályú változása miatt bekövetkező módosításait is.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

xxvii) Külföldi pénznemben történő tranzakciók

A külföldi pénznemben történő tranzakciók a beszámolási és a külföldi pénznem adott tranzakció napján érvényes árfolyamán átváltott értéken kerülnek kimutatásra. A tranzakciók pénzügyi rendezésekor érvényben lévő árfolyamnak az eredeti bekerülési árfolyamtól való eltérése esetén a különbözet az adott időszakra szóló konszolidált eredménykimutatásban kerül elszámolásra. A külföldi devizában fennálló pénzügyi eszközök és kötelezettségek a mérleg fordulónapjára vonatkozó árfolyamon kerülnek a funkcionális pénznemre átváltásra. A valós értéken kimutatott, külföldi devizában meghatározott tételek arra a napra vonatkozó árfolyamon kerülnek átváltásra, amelyre a valós értékelés vonatkozik. A vevőköveteléseken és szállítói tartozásokon keletkezett árfolyamkülönbözetek az üzleti tevékenység eredményében, a hiteleken és kölcsönökön felmerült árfolyamkülönbözetek a pénzügyi műveletek eredményében kerülnek elszámolásra.

A Csoport külföldi leányvállalataink pénzügyi kimutatásai a mérlegtételek esetében év végi árfolyamon, az eredménykimutatás tételeinek esetében súlyozott éves átlagárfolyamon kerülnek átváltásra. Minden átváltási különbözetet a saját tőke átváltási tartalék sora tartalmaz. A leányvállalat kivezetése esetén a hozzá tartozó, saját tőkében elszámolt kumulatív különbözet az adott időszak eredménykimutatásában elismerésre kerül.

xxviii) Egy részvényre jutó hozam

Az egy részvényre jutó hozam meghatározása a Csoport eredményének és a részvényeknek a visszavásárolt saját részvények időszaki átlagos állományával csökkentett állományának a figyelembe vételével történik.

Az egy részvényre jutó hígított eredmény hasonlóan kerül kiszámításra, mint az egy részvényre jutó eredmény. A számításnál azonban figyelembe veszik az összes hígításra alkalmas forgalomban lévő részvényt a következőképpen:

- a törzsrészvények után kiosztható hozamot megnövelve az adott időszakban figyelembe vehető átváltoztatható részvények osztalékával és hozamával, módosítva az átváltásból eredő további bevételekkel és ráfordításokkal,
- a forgalomban lévő részvények súlyozott átlagos darabszámát megnövelve azon további részvények súlyozott átlagos darabszámával, melyek forgalomban lennének, ha az összes átváltoztatható részvény átváltásra kerülne.

xxix) Szegmens információk

A Csoport négy fő működési területre (Olefin, Polietilén, Polipropilén és Egyéb) van bontva. A különböző szegmensek jelentik elsődlegesen az alapot a vállalati adatok részletezéséhez. Ezen szegmensek vertikálisan integráltak és az egyik szegmens terméke a másik szegmens alapanyagaként szolgál (az olefingyártás végtermékének jelentős része a polipropilén- és a polietilén termelés alapanyagát jelenti). A Csoport az értékesítés árbevételét országokénti megbontásban is ismerteti.

xxx) Mérlegen kívüli tételek

A mérlegen kívüli kötelezettségek nem szerepelnek a konszolidált éves beszámoló részét képező mérlegben és eredménykimutatásban, hacsak nem üzleti kombinációk során szerezték. A jegyzetekben kerülnek bemutatásra, kivéve, ha a gazdasági hasznot megtettesítő források kiáramlásának esélye távoli, minimális. A mérlegen kívüli követelések nem szerepelnek a konszolidált éves beszámoló részét képező mérlegben és eredménykimutatásban, de amennyiben gazdasági hasznok beáramlása valószínűsíthető, a jegyzetekben kimutatásra kerülnek.

2.3. Lényeges számviteli feltételezések és becslések

A számviteli politika alkalmazása során használt kritikus feltételezések

A 2.2. pontban leírt számviteli politika alkalmazása során a társaság vezetése bizonyos feltételezésekkel élt, melyek befolyásolják a pénzügyi kimutatásokban szereplő összegeket (eltekintve a becslések hatásától, amely a következő pontban szerepel). Ezen feltételezések a megfelelő jegyzetekben részletesen kifejtésre kerülnek, a leglényegesebbek az alábbiakra vonatkoznak:

- Bizonyos peres ügyek kimenetele
- Feltételezésen alapuló ellenőrzés (a működésük a Társaságtól függ) a TVK Erőmű Kft. és a Tisza WTP felett (lásd az 1. pontot)

Bizonytalanságok a becslésekben

Az IFRS követelményeinek megfelelő pénzügyi kimutatások készítése megköveteli adott becslések alkalmazását, melyek befolyásolják a konszolidált pénzügyi kimutatásokban és a jegyzetekben szereplő összegeket. Ezen becslések a vezetőség jelenlegi eseményekre vonatkozó legjobb ismeretein alapulnak, azonban a tényleges eredmények eltérhetnek azoktól.

Ezen becslések a megfelelő jegyzetekben részletesen kifejtésre kerülnek, a leglényegesebbek az alábbiakra vonatkoznak:

- A környezetvédelmi kötelezettségek tartalma, a környezetvédelmi kötelezettségek számszerűsítése és időbeli felmerülése (lásd a 14, 24 pontot)
- Adókedvezmények a jövőben, illetve megfelelő mértékű adóalapot képező nyereség realizálása, amellyel szemben a halasztott adóeszköz érvényesíthető (lásd a 21. pontot)
- Aktuáriusi feltételezések alkalmazása a nyugdíjuttatási kötelezettség számszerűsítésében (lásd a 14. pontot)
- Tárgyi eszközök és véges élettartamú immateriális javak hasznos élettartamának megállapítása
- A tárgyi eszközök és immateriális javak értékvesztésének meghatározása (lásd a 3, 4. pontot)

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint
készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

3. Immateriális javak

Az alábbi táblázat összegzi az immateriális javak nettó értékében bekövetkezett változásokat a 2008-as és 2007 -es üzleti évben:

	Goodwill millió forint	Szellemi termékek millió forint	Összesen millió forint
2007. január 1.			
Bruttó könyv szerinti érték	92	6.586	6.678
Halmazott értékcsökkenés és értékvesztés	-	-2.677	-2.677
Nettó könyv szerinti érték	92	3.909	4.001
2007. december 31.			
- beszerzések	-	200	200
- terv szerinti értékcsökkenés	-	-415	-415
- értékvesztés	-	-	-
- átsorolások, egyéb változások	-	21	21
Záró nettó könyv szerinti érték	92	3.715	3.807
2007. december 31.			
Bruttó könyv szerinti érték	92	6.783	6.875
Halmazott értékcsökkenés és értékvesztés	-	-3.068	-3.068
Nettó könyv szerinti érték	92	3.715	3.807
2008. december 31.			
- beszerzések	-	180	180
- terv szerinti értékcsökkenés	-	-503	-503
- értékvesztés	-	-	-
- átsorolások, egyéb változások	-	8	8
Záró nettó könyv szerinti érték	92	3.400	3.492
2008. december 31.			
Bruttó könyv szerinti érték	92	6.969	7.061
Halmazott értékcsökkenés és értékvesztés	-	-3.569	-3.569
Nettó könyv szerinti érték	92	3.400	3.492

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

Goodwill

Az üzleti kombináció révén keletkezett goodwill-t az akvizíció időpontjában azon jövedelemtermelő egységekhez kell rendelni, melyek az üzleti kombináció hasznaiból várhatóan részesülni fognak. Az értékvesztés elszámolása előtt a goodwill könyv szerinti értéke az alábbiak szerint került felosztásra:

	2008.12.31.			2007. 12.31.		
	Könyv szerinti érték	Értékvesztés	Nettó könyv szerinti érték	Könyv szerinti érték	Értékvesztés	Nettó könyv szerinti érték
	értékvesztés előtt			értékvesztés előtt		
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
TVK Polska Spzoo	92		92	92	-	92
Összesen	92		92	92	-	92

A Társaság 92 millió forint goodwill értéket mutat ki könyveiben a TVK Polska Spzoo céggel kapcsolatban, amelyet az IAS 36 standard alapján évente felülvizsgál az esetleges értékvesztés szempontjából.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

4. Tárgyi eszközök

Az alábbi táblázat összegzi a tárgyi eszközök nettó értékében bekövetkezett változásokat a 2008-as és 2007-es üzleti évben:

	Ingtatlanok millió forint	Műszaki berendezések, gépek, járművek millió forint	Egyéb berende- zések, felszerel- ések, járművek millió forint	Befejezetlen beruházás millió forint	Összesen millió forint
2007. január 1.					
Bruttó könyv szerinti érték	40.896	164.305	18.029	1.896	225.126
Halmazott értékcsökkenés és értékvesztés	-9.001	-54.276	-11.013	-	-74.290
Nettó könyv szerinti érték	31.895	110.029	7.016	1.896	150.836
2007. december 31.					
- beszerzések	-	-	-	7.051	7.051
- aktiválások	2.183	3.844	724	-6.751	-
- új leányvállalat belépése	-	-	-	-	-
- terv szerinti értékcsökkenés	-1.322	-9.563	-1.273	-	-12.158
- terven felüli értékcsökkenés	-186	-161	-16	-12	-375
- értékesítések	-28	-	-	-6	-34
- átsorolások, egyéb változások	-1	-13	182	-21	147
Záró nettó könyv szerinti érték	32.541	104.136	6.633	2.157	145.467
2007. december 31.					
Bruttó könyv szerinti érték	42.852	167.796	18.511	2.157	231.316
Halmazott értékcsökkenés és értékvesztés	-10.311	-63.660	-11.878	-	-85.849
Nettó könyv szerinti érték	32.541	104.136	6.633	2.157	145.467
2008. december 31.					
- beszerzések	-	-	-	4.359	4.359
- aktiválások	1.570	1.739	910	-4.219	-
- új leányvállalat belépése	-	-	-	-	-
- terv szerinti értékcsökkenés	-1.402	-9.636	-1.423	-	-12.461
- terven felüli értékcsökkenés	-162	-18	-5	-	-185
- értékesítések	-15	-	-2	-	-17
- átsorolások, egyéb változások	-	-16	694	-8	670
Záró könyv szerinti érték	32.532	96.205	6.807	2.289	137.833
2008. december 31.					
Bruttó könyv szerinti érték	44.346	169.238	19.821	2.289	235.694
Halmazott értékcsökkenés és értékvesztés	-11.814	-73.033	-13.014	-	-97.861
Nettó könyv szerinti érték	32.532	96.205	6.807	2.289	137.833

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

Terven felüli értékcsökkenés

2008. évben 185 millió forint terven felüli értékcsökkenés került elszámolásra, amelyet nagyrészt használhatatlanná vált csarnok épület és a hozzá kapcsolódó tárgyi eszközökre számolt el a Csoport. Ezek a tárgyi eszközök 2009-ben értékesítésre kerültek, a terven felüli értékcsökkenés elszámolásának alapja a vevői ajánlatban szereplő piaci ár volt.

Lízingelt eszközök

A tárgyi eszközök tartalmazzák azon eszközöket, amelyeket pénzügyi lízing keretében vásárolt meg a Csoport:

	2008. 12.31. millió forint	2007.12.31. millió forint
Bruttó érték	478	478
Halmazott értékcsökkenés	379	309
Nettó érték	99	169

Zálogjoggal terhelt eszközök

2008. és 2007. december 31-én a Társaság tárgyi eszközeit nem terhelte zálogjog. A konszolidált leányvállalatok közül a TVK Erőmű Kft. (11.793 millió forint), valamint a Tisza WTP Kft. eszközeit (1.681 millió forint) terheli zálogjog a hosszú lejáratú beruházási hitelek fedezetéül.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

5. Befektetések kapcsolt vállalkozásban

A Csoport 2008. és 2007. december 31-én meglévő pénzügyi befektetéseit a következő táblázat foglalja össze:

Vállalkozás neve	Ország	Alapítás dátuma	Tevékenység	Tulajdoni hányad 2008.12.31.	Tulajdoni hányad 2007.12.31.	Befektetés nettó értéke 2008.12.31. millió forint	Befektetés nettó értéke 2007.12.31. millió forint
Társult							
TMM Tűzoltó és Műszaki Mentő Kft.	Magyarország	1995	Tűzvédelem, műszaki mentés, műszaki vizsgálat	30%	30%	114	114
VIBA-TVK Kft.	Magyarország	1993	Fekete mesterkeverék gyártása	40%	40%	64	82
Tiszai Hulladékégető Kft*.	Magyarország	1996	Tevékenységet nem végez	-	49,96%	0	8
Társult vállalatok összesen						178	204
Összesen						178	204

* A Tiszai Hulladékégető Kft. 2008. október 7-én értékesítésre került.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

Társult vállalkozások főbb adatai

A Csoport társult vállalkozásainak főbb adatai 2008. december 31-én (A táblázatban szereplő adatok a társaságok által készített IFRS szerinti pénzügyi kimutatásokban szereplő adatok 100 %-át tartalmazzák):

	Összes eszköz	Kötelezettségek	Összes működési bevétel	Mérleg szerinti eredmény
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
TMM Tűzoltó és Műszaki Mentő Kft.	439	48	544	6
VIBA-TVK Kft.	466	305	1.567	-53

A Csoport társult vállalkozásainak főbb adatai 2007. december 31-én (A táblázatban szereplő adatok a társaságok által készített IFRS szerinti pénzügyi kimutatásokban szereplő adatok 100 %-át tartalmazzák):

	Összes eszköz	Kötelezettségek	Összes működési bevétel	Mérleg szerinti eredmény
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
TMM Tűzoltó és Műszaki Mentő Kft.	458	73	517	5
VIBA-TVK Kft.	913	699	2.037	-
Tiszai Hulladékégető Kft.	14	1	-	-

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

6. Egyéb befektetett eszközök

A Csoport egyéb befektetett eszközeinek nettó értéke 2008. és 2007. december 31-én az alábbiak szerint alakult:

	2008. december 31. millió forint	2007. december 31. millió forint
Államkötvények**	175	171
Beruházásokra adott előlegek	-	-
Plastico S.A.-nak adott kölcsön*	-	-
Egyéb***	14	28
Összesen	189	199

*A TVK Nyrt. a Plastico S.A-ban lévő részesedését 2002. év folyamán értékesítette. 2006. évben a Társaság a rendelkezésre álló jogi vélemény alapján újraértékelte a Plastico S.A-val szemben fennálló kölcsönkövetelés megtérülésének lehetőségét, és ez alapján a követelés teljes összege leírásra került. Az elszámolt értékvesztés összege 575 millió forint 2008. és 2007. december 31-én (Lásd a 9. pontot.)

**Az államkötvények 2013/C jelű államkötvényeket tartalmaznak, melyek 2013. decemberében járnak le. Az államkötvények változó kamatozásúak; a kamat alapja az előző hat havi diszkont kincstárjegy átlag kamata (ezek az államkötvények hosszú lejáratú pénzügyi instrumentumok)

*** Ebben a sorban szerepelnek a dolgozóknak adott kamatmentes kölcsönök értéke (13 millió forint 2008-ban), melyek hosszú lejáratú kölcsönök.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint
készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

7. Készletek

A Csoport készleteinek egyenlege 2008. és 2007. december 31-én az alábbiak szerint alakult:

	Könyv szerinti érték	Nettó realizálható érték és könyv szerinti érték közül az alacsonyabb	Könyv szerinti érték	Nettó realizálható érték és könyv szerinti érték közül az alacsonyabb
	2008.12.31.		2007.12.31.	
	millió forint			
Félkész és késztermékek	5.532	5.132	9.336	9.336
Alapanyagok	1.127	1.127	2.106	2.106
Egyéb anyagok	903	648	978	717
Áruk	165	165	61	61
Összesen	7.727	7.072	12.481	12.220

A Csoport megítélése szerint a 2008. december 31-i értékvesztés szintje elegendő ahhoz, hogy fedezze a potenciális jövőbeni veszteségeket. 2008. és 2007. december 31-én a Társaságnak nem volt zálogjoggal terhelt készlete.

Az értékvesztés elszámolt összege 2008. december 31-én 655 millió forint, 2007. december 31-én 261 millió forint volt. (halmozott értékvesztés adatok)

A készletek állománya és a vonatkozó értékvesztés folyamatos felülvizsgálat tárgyát képezi.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

8. Vevőkövetelések, nettó

A Csoport vevőkövetelésinek egyenlege 2008. és 2007. december 31-én az alábbiak szerint alakult:

	2008.12.31. millió forint	2007.12.31. millió forint
Belföldi vevők	17.123	25.206
- ebből: MOL Csoport tagvállalattal szembeni	2.914	5.698
Társult vállalkozással szembeni	92	253
Külföldi vevők	19.982	29.719
- ebből: MOL Csoport tagvállalattal szembeni	100	1.284
	<hr/>	<hr/>
	37.105	54.925
Kétes követelésekre képzett értékvesztés	-96	-50
	<hr/>	<hr/>
Összesen	37.009	54.875
	<hr/>	<hr/>

A követelésekre képzett értékvesztés változásának a levezetése a következő:

	2008.12.31. millió forint	2007.12.31. millió forint
Nyitó egyenleg január 1-jén	50	18
Tárgyévi növekedés	47	42
Tárgyévi csökkenés (visszairás)	-1	-
Értékvesztés kivezetés	-	-7
Követelések értékesítése	-	-3
Leányvállalatok vásárlása / értékesítése	-	-
Árfolyamváltozás hatása	-	-
	<hr/>	<hr/>
Záró egyenleg december 31-én	96	50
	<hr/>	<hr/>

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

A vevőkövetelések (értékvesztéssel csökkentett értéken) korosítása 2008. és 2007. december 31-én a következő:

	2008.12.31. millió forint	2007.12.31. millió forint
Le nem járt követelések	34.633	51.583
Lejárt követelések	2.376	3.292
90 napon belül	2.424	3.267
91 -180 napig	-4	6
180 napon túl	-44	19
Összesen	37.009	54.875

A Csoport 2008. évben 18 millió forint összegben, 2007. évben 7 millió forint összegben írt le behajthatatlan követelést. A behajthatatlannak minősített leírt követelésre kapott összeg 2008. évben 30 millió forint, 2007. évben 26 millió forint volt.

A kétes követelésekre elszámolt értékvesztések megállapításánál a Társaság megbecsülte azon potenciális veszteségek összegét, melyet a nagyobb, likviditási problémákkal bíró vevők jelenthetnek. Emellett a múltbeli veszteségek kapcsán szerzett tapasztalatok és a jelenlegi gazdasági körülmények várható hatásait is figyelembe vette.

A külföldi követelések elsősorban EUR-ban, USD-ben és GBP-ben állnak fenn, melyek 2008. és 2007. december 31-i árfolyamon kerültek elszámolásra. Az így keletkező árfolyamnyereség vagy veszteség az egyéb működési bevételek vagy egyéb működési költségek (lásd a 17, 19 pontot) között nettó módon szerepelnek a csatolt konszolidált eredménykimutatásban.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint
készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

9. Egyéb forgóeszközök

A Csoport egyéb forgóeszközei 2008. és 2007. december 31-én az alábbiak szerint alakult:

	2008.12.31. millió forint	2007.12.31. millió forint
MOL-nak adott kölcsön	10.627	-
Visszaigényelhető ÁFA	4.535	3.861
Következő évet terhelő költségek	112	56
Járó kamatok	39	46
Munkavállalóknak adott kölcsönök és egyéb követelések	36	42
Készletekre, szolgáltatásra adott előlegek	28	63
Tárgyévet illető bevételek	21	12
Plastico S.A.-nak adott kölcsön*	-	-
Egyéb	35	104
Összesen	15.433	4.184

*A Plastico S.A-val szembeni hosszú lejáratú kölcsönkövetelés éven túli része az arányos értékvesztéssel csökkentve az egyéb befektetett eszközök között került kimutatásra (Lásd a 6. pontot).

2006. évben a Társaság a rendelkezésre álló jogi vélemény alapján újraértékelte a Plastico S.A-val szemben fennálló kölcsönkövetelés megtérülésének lehetőségét, és ez alapján a követelés teljes összege leírásra került. Az értékvesztés elszámolt összege 323 millió forint 2008. és 2007. december 31-én.

A rövid lejáratra adott kölcsön könyv szerinti értékének a kimutatása a következő:

	2008.12.31. millió forint	2007.12.31. millió forint
Plastico S.A.-nak adott kölcsön bruttó értéke	323	323
Elszámolt értékvesztés	323	323
Összesen	-	-

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint
készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

A kölcsönre képzett értékvesztés változásának a levezetése a következő:

	2008.12.31. millió forint	2007.12.31. millió forint
Nyitó egyenleg január 1-jén	323	323
Tárgyévi növekedés	-	-
Tárgyévi csökkenés (visszaírás)	-	-
Értékvesztés kivezetés	-	-
Árfolyamváltozás hatása	-	-
Záró egyenleg december 31-én	323	323

10. Pénzeszközök

A Csoport pénzeszközeinek és pénzegyenértékeseinek egyenlege 2008. és 2007. december 31-én az alábbiak szerint alakult:

	2008.12.31. millió forint	2007.12.31. millió forint
Bankbetétek EUR-ban	3.980	6.291
Bankbetétek forintban	2.182	6.442
Bankbetétek PLN-ben	201	299
Bankbetétek USD-ben	122	173
Bankbetétek egyéb devizában	58	32
Készpénz egyéb devizában	1	3
Készpénz forintban	1	1
Összesen	6.545	13.241

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

11. Jegyzett tőke

A jegyzett tőke 2008. december 31-én az alábbiak szerint alakult:

Tulajdonos	Részvények száma (db)	Névérték (Ft)	Összesen (millió forint)	Tulajdoni hányad %
Belföldi intézményi befektetők	21.530.125	1.010	21.746	88,63
Külföldi intézményi befektetők	2.416.138	1.010	2.440	9,95
Belföldi magánbefektetők	339.587	1.010	343	1,40
Külföldi magánszemélyek	2.391	1.010	2	0,01
Nem regisztrált befektetők	2.602	1.010	3	0,01
Összesen	24.290.843		24.534	100,00

5 % feletti tulajdonosok 2008. december 31-én a Részvénykönyv alapján:

Tulajdonos	Tulajdoni hányad %
MOL Magyar Olaj és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság	86,79
Slovnaft, a.s	8,07

A MOL Nyrt. a Slovnaft, a.s. anyavállalata, emiatt a TVK Nyrt-ben közvetett befolyással is rendelkezik.

A MOL Nyrt. közvetlen és közvetett befolyása a Társaságban összességében 94,86%.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

A jegyzett tőke megoszlása részvényfajták szerint 2008. december 31-én a következő:

Részvény típusa	Száma	Jegyzett tőke (ezer Ft)
Egyenlő és azonos tagsági jogokat megtestesítő törzsrészvények (névértékük egyenként 1.010 forint)	24.290.843	24.533.751
Összesen	24.290.843	24.533.751

A jegyzett tőke 2007. december 31-én az alábbiak szerint alakult:

Tulajdonos	Részvények száma (db)	Névérték (Ft)	Összesen (millió forint)	Tulajdoni hányad %
Külföldi intézményi befektetők	21.154.466	1.010	21.366	87,09
Belföldi intézményi befektetők	1.976.426	1.010	1.996	8,14
Belföldi magánbefektetők	65.711	1.010	67	0,27
Külföldi magánszemélyek	941	1.010	1	0,00
Nem regisztrált befektetők	1.093.299	1.010	1.104	4,50
Összesen	24.290.843		24.534	100,00

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

5 % feletti tulajdonosok 2007. december 31-én a Részvénykönyv alapján:

Tulajdonos	Tulajdoni hányad %
MOL Magyar Olaj és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság	86,79
Slovnaft, a.s	8,07

A MOL Nyrt. a Slovnaft, a.s. anyavállalata, emiatt a TVK Nyrt-ben közvetett befolyással is rendelkezik.

A jegyzett tőke megoszlása részvényfajták szerint 2007. december 31-én a következő:

Részvény típusa	Száma	Jegyzett tőke (ezer Ft)
Egyenlő és azonos tagsági jogokat megtestesítő törzsrészvények (névértékük egyenként 1.010 forint)	24.290.843	24.533.751
Összesen	24.290.843	24.533.751

12. Tartalékok

Az osztalékfizetésre jogilag felhasználható tartalékok összege a Társaság egyedi beszámolója alapján 2008. december 31-én 122.968 millió forint, 2007. december 31-én 131.256 millió forint.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

13. Hosszú lejáratú hitelek éven túli része

A Csoport hosszú lejáratú kötelezettsége 2008. és 2007. december 31-én az alábbiak szerint alakult:

	Súlyozott átlagos kamatláb 2008 %	Súlyozott átlagos kamatláb 2007 %	2008.12.31. millió forint	2007.12.31. millió forint
Biztosíték nélküli hosszú lejáratú hitel EUR-ban MOL Nyrt-től (anyavállalattól)*	5,25%	4,80%	15.887	7.600
Biztosítékkal fedezett bankhitelek EUR-ban - TVK Erőmű Kft. **	5,71%	5,06%	8.385	8.646
Biztosítékkal fedezett bankhitelek EUR-ban – Tisza-WTP Kft.***	5,69%	5,01%	1.431	1.484
Pénzügyi lízing kötelezettség			-	50
Egyéb****			3.592	3.499
Összesen			29.295	21.279
Hosszú lejáratú kötelezettségek rövid lejáratú része			16.709	790
Összesen hosszú lejáratú kötelezettségek rövid lejáratú rész nélkül			12.586	20.489

*A Társaság 2004. december 22-én a MOL Nyrt-vel megkötött 280 millió euró összegű kölcsönből 2004. évben 54.109 millió forintot (220 millió EUR) lehívott. Az Anyavállalati kölcsön összes költsége 11 bázisponttal alacsonyabb, mint a konzorciális devizahitelek összes súlyozott költsége. A Társaság a 220 millió EUR összegű anyavállalati kölcsönből 2005. július 29-én 2.450 millió forintot (10 millió EUR) előtörlesztett. A Társaság 2006. évben 15.339 millió forintot (60 millió EUR) előtörlesztett, valamint 70 millió EUR összegű hitelkeretet visszavonhatatlanul törölt az Anyavállalati kölcsönből. A Társaság 2007. évben további 30.013 millió forintot (120 millió EUR) előtörlesztett, így a 2007. december 31-i állomány 7.600 millió forint (30 millió EUR). A Társaság 2008. évben 12.078 millió forint (50 millió EUR) összeget hívott le a hitelkeretből és 5.332 millió forintot (20 millió EUR) törlesztett elő, így a hitelállomány 2008. december 31-én 15.887 millió forint (60 millió EUR) az év végi átértékelés után. A Társaság 2008. év végén az egy éven belüli törlesztő részt átsorolta a rövid lejáratú hitelek közé.

**A TVK Erőmű Kft. 2002. július 26-án az OTP Bank Rt-vel 9.810 millió forint (40 millió EUR) Projektfinanszírozási hitelkeretszerződést kötött, amely 2004. december 31-ig teljes mértékben lehívásra került. A TVK Erőmű Kft. beruházási hitelének fedezete a társaság teljes eszközállománya. 2008. év végén az egy éven belüli törlesztő rész, 703 millió forint (2.656 ezer EUR) átsorolásra került a rövid lejáratú hitelek közé.

*** A Tisza-WTP Kft. az általa működtetett Tiszaújvárosi TVK Vízkészítő projekt megvalósítása érdekében az OTP Bank Rt-vel 2002. december 17-én hosszú lejáratú beruházási és fejlesztési projekthitel szerződést kötött 1.883 millió forint (8 millió EUR) összegben. A Kft. a projekthitel keretből 7.340.000 EUR összeget hívott le a rendelkezésre tartási időszak (2003. december 29.) végéig. A projekthitel fedezete a Társaság teljes eszközállománya. A Tisza-WTP Kft. 2008. év végén az egy éven belüli törlesztő részt 126 millió forintot (477 ezer EUR) átsorolta a rövid lejáratú hitelek közé.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

**** A TVK Erőmű Kft. és Tisza-WTP Kft. által az együttműködési és szolgáltatási szerződés alapján a projekt futamideje alatt visszafizetendő, a TVK Erőmű Kft. másik tulajdonosára és a Tisza-WTP Kft. tulajdonosára jutó jegyzett tőke került kimutatásra az egyéb hosszú lejáratú kölcsönök között, mivel az IAS 32 szerint ez pénzügyi kötelezettségnek minősül.

A biztosítékkal fedezett hiteleket meghatározott beruházási projektekhez vették igénybe, melyekre a biztosítékot a finanszírozott eszközök jelentik.

	2008.12.31. millió forint	2007.12.31. millió forint
2-5 éven belül esedékes kötelezettségek	3.832	11.050
5 éven túl esedékes kötelezettségek	8.754	9.439
Összesen	12.586	20.489

Pénzügyi lízingből eredő kötelezettségek nettó jelenértéke 2008. és 2007. december 31-én a következő módon alakultak:

	2008.12.31. millió forint	2007.12.31. millió forint
1 éven belül esedékes	-	50
2-5 éven belül esedékes	-	-
Összesen	-	50

A pénzügyi lízinggel kapcsolatos minimális lízingfizetések és azok nettó jelenértékének alakulása 2008. és 2007. december 31-én a következő:

	2008.12.31.		2007.12.31.	
	Minimális lízing- kötelezettség millió forint	Kötelezettség jelenértéke millió forint	Minimális lízing- kötelezettség millió forint	Kötelezettség jelenértéke millió forint
1 éven belül esedékes	-	-	53	50
2-5 éven belül esedékes	-	-	-	-
Minimális lízing kötelezettség	-	-	53	50
Pénzügyi költségei	-	-	-3	-
Minimális lízing kötelezettség jelenértéke	-	-	50	50

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

14. Céltartalékok várható kötelezettségekre

A Csoport céltartalékai a várható kötelezettségekre és költségekre 2008. és 2007. december 31-én az alábbiak szerint alakult:

	Környezet -védelem	Végkielé- gítés	Hosszú távú nyugdíjazási juttatás	Törzs- gárda juttatás	Korenged -ményes nyugdíj	Összesen
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Egyenleg 2007. január 1.	3.675	47	221	201	33	4.177
Képzés és korábbi becslések						
felülvizsgálata	-	12	49	28	74	163
Kamathatás	193	-	11	15	-	219
Felhasználás	-859	-32	-14	-20	-27	-952
Egyenleg 2007. december 31.	3.009	27	267	224	80	3.607
Képzés és korábbi becslések						
felülvizsgálata	170	20	39	-24	33	238
Kamathatás	154	-	9	10		173
Felhasználás	-770	-	-22	-31	-78	-901
Egyenleg 2008. december 31.	2.563	47	293	179	35	3.117
Rövid lejáratú rész 2007. december 31.	446	-	20	32	77	575
Hosszú lejáratú rész 2007. december 31.	2.563	27	247	192	3	3.032
Rövid lejáratú rész 2008. december 31.	293	-	21	44	35	393
Hosszú lejáratú rész 2008. december 31.	2.270	47	272	135	-	2.724

Környezetvédelmi céltartalék

A megképzett környezetvédelmi céltartalék a 12 évre becsült összegek diszkontált értékét tartalmazza. A környezetvédelmi kötelezettségekre további céltartalék képzése várható az elvégzendő állapotfelmérés függvényében. (Lásd a 24. pontot) Az érték becslése a jelenleg ismert technológiák és mai árak alapján, kockázattal súlyozott cash flow meghatározásával történt, becsült kockázatmentes kamatlábbal diszkontálva.

Végkielégítésre képzett céltartalék

A végkielégítésre képzett céltartalék a 2008. december 31-én fennálló, de még ki nem fizetett végkielégítések összegét tartalmazza.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

Nyugdíjjuttatásokra képzett céltartalék

2008. december 31-én a Társaság 293 millió forint céltartalékot képzett a jelenlegi munkavállalók jövőbeni nyugdíjazásakor fizetendő juttatások becsült értékének fedezetére. A TVK nyugdíjazáskor egy összegben járó juttatást fizet minden munkavállalójának. A TVK munkavállalói a szolgálati idő függvényében, a nyugdíjazáskori fizetésük alapján legfeljebb kettő havi juttatásban részesülnek nyugdíjazáskor. Külön kezelésű alap egyik esetben sem került kialakításra. A céltartalék mértékének meghatározása hivatalos statisztikai adatokat tükröző aktuáriusi és pénzügyi feltételezések figyelembe vételével történt, melyek a TVK üzleti tervében szereplő feltételezésekkel összhangban állnak. Alapvető aktuáriusi feltételezések szerint a diszkont ráta és a bérszínvonal emelkedése között 2%-os különbség van.

Törzsgárda jutalomra képzett céltartalék

2008. december 31-én a Társaság 179 millió forint céltartalékot képzett a jelenlegi munkavállalók jövőben fizetendő törzsgárda jutalom aktuáriusi számítások alapján meghatározott értékének fedezetére. A TVK 5 évente egy összegben járó juttatást fizet minden munkavállalójának, aki legalább 10 évet ledolgozott a Társaságnál.

A következő táblázat összegzi a fő pénzügyi, aktuáriusi változókat és feltételezéseket, amelyek alapján meghatározásra került a nyugdíjjuttatásokra képzett céltartalék.

	2008.év	2007.év
Diszkontráta (%)	7,0	7,6
Átlagos bérnövekedés (%)	5,0	5,6
Halálózási index (férfi)	0,06 - 2,82	0,06 - 2,82
Halálózási index (nő)	0,02 - 1,15	0,02 - 1,15

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

15. Szállítók és egyéb kötelezettségek

A Csoport szállítói és egyéb kötelezettségeinek egyenlege 2008. és 2007. december 31-én az alábbiak szerint alakult:

	2008.12.31.	2007.12.31.
	millió forint	millió forint
Belföldi kereskedelmi szállítók	14.277	35.020
- ebből: MOL Csoporttal szembeni	10.699	30.165
Társult vállalkozással szembeni	50	199
Külföldi szállítók	1.100	2.151
- ebből: MOL Csoporttal szembeni	80	172
Beruházási szállítók	1.619	2.830
- ebből: MOL Csoporttal szembeni	501	694
Vevőknek fizetendő elhatárolt mennyiségi engedmény	3.863	4.438
Elhatárolt kötelezettségek	2.641	2.017
TVK Erőmű Kft. többségi tulajdonosának fizetendő osztalék	357	574
Munkavállalókkal szembeni kötelezettségek és járulékai	303	369
Tisza WTP Kft. tulajdonosának fizetendő osztalék	64	80
Személyi jövedelemadó	33	103
Fizetendő osztalék*	7	5
Egyéb	128	154
Összesen	24.392	47.741

* A 2008. évi fizetendő osztalék kötelezettség a 2005. év 2007. év. után még ki nem fizetett osztalékot tartalmazza.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

16. Árbevétel földrajzi régiók szerinti megoszlása

A 2008. és a 2007. december 31-vel végződő évekre a Csoport értékesítésének nettó árbevételének országonkénti megoszlása:

	2008. év millió forint	2007. év millió forint
Magyarország (mennyiségi engedménnyel csökkentett)	166.297	161.909
Németország	31.368	32.782
Olaszország	25.623	30.144
Lengyelország	23.396	24.362
Szlovákia	8.892	10.337
Románia	7.572	8.207
Ausztria	6.349	6.508
Egyesült Királyság	5.829	8.414
Franciaország	4.929	6.967
Egyéb európai országok	40.501	43.016
Európán kívüli országok	5.073	7.700
- Külföldi értékesítés mennyiségi engedménye	-2.423	-2.700
Összesen	323.406	337.646

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

17. Egyéb működési bevételek

A 2008. és 2007. december 31-vel végződő évre a Csoport egyéb működési bevételeit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

	2008. év millió forint	2007. év millió forint
Kapott késedelmi kamat, kártérítések, kötbérek	117	585
Immateriális javak és tárgyi eszközök értékesítésének eredménye	47	4
Utólag kapott engedmények	27	39
Kapott támogatások	1	-
Követelés és kötelezettségek árfolyamnyeresége, nettó	-	169
Egyéb	24	11
Összesen	216	808

18. Személyi jellegű ráfordítások

A 2008. és 2007. december 31-vel végződő évre a Csoport személyi jellegű ráfordításait az alábbiakban foglalhatjuk össze:

	2008. év millió forint	2007. év millió forint
Béreköltség	6.292	6.661
Társadalombiztosítási járulék	1.982	2.221
Egyéb személyi jellegű ráfordítások	1.054	1.252
Összesen	9.328	10.134

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

19. Egyéb működési költségek

A 2008. és 2007. december 31-vel végződő évre a Csoport egyéb működési költségeit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

	2008. év millió forint	2007. év millió forint
Biztosítási díjak	794	989
Követelés és kötelezettségek árfolyamvesztesége, nettó	632	-
Bérelti díjak, lízing	510	472
Vagyon- és tűzvédelemmel kapcsolatos költségek	431	408
Tanácsadói, szakértői és könyvvizsgálói díjak	299	289
Takarítási díjak (Köztisztasági díjak)	271	245
Reklámköltségek	256	299
Hatósági díjak, illetékek	199	189
Bankköltségek	190	165
Helyi és egyéb adók	174	173
Hulladékártalmatlanítás	129	106
Költségek, ráfordítások ellentételezésére véglegesen adott támogatások, juttatások	77	92
Kártérítések, késedelmi kamatok, kötbérek, bírságok	45	98
Követelések értékvesztése, nettó	34	16
Elengedett követelés	2	19
Egyéb*	198	259
Összesen	4.241	3.819

* Tartalmazza a környezetvédelmi költségeket és céltartalékokat. (Lásd a 14. és a 24. pontot)

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

20. Pénzügyi műveletek eredménye, nettó

A 2008. és 2007. december 31-vel végződő évre a Csoport nettó pénzügyi műveletek bevételei/ráfordításai az alábbiakban foglalhatjuk össze:

	2008. év millió forint	2007. év millió forint
Kapott kamatok	377	884
Kapott osztalék	16	-
Értékpapírok értékvesztése, illetve ennek visszairása, átértékelése	4	-
Egyéb pénzügyi bevételek	20	24
Pénzügyi műveletek bevételei összesen	417	908
Fizetett kamatok*	1.971	2.274
Devizahitelek, kölcsönök és egyéb eszközök árfolyamvesztése, nettó	1.566	91
Skontó	380	596
Céltartalék kamata	173	219
Egyéb pénzügyi ráfordítások	10	15
Pénzügyi műveletek ráfordításai összesen	4.100	3.195
Pénzügyi műveletek ráfordításai / (bevételei), nettó	3.683	2.287

* A Csoport kamat ráfordításai tartalmazzák 421 millió forint értékben (2007. évben 654 millió forint) a TVK Erőmű Kft. és a Tisza WTP Kft. 2008. évi hozamának a többségi tulajdonosra (ÉMÁSZ Nyrt.), valamint a tulajdonosra (Sinergy Kft.) jutó részt.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

21. Eredményt terhelő adók

Társasági adó:

2008. évben a pozitív adózás előtti eredmény az adóalap korrekciós tételek hatására negatívvá vált, így társasági adó fizetési kötelezettség nem keletkezett.

A különadóról szóló 2006. évi LIX. törvény alapján fizetendő 4%-os különadó adóalapja is negatív lett a korrekciós tételek hatására, így ezen adónemben sem keletkezett fizetési kötelezettsége a Társaságnak.

Halasztott adó:

A konszolidált éves beszámolóban szereplő adófizetési kötelezettség a 2008. és 2007. december 31-én végződő évekre az alábbi elemekből áll:

	2008. év millió forint	2007. év millió forint
Helyi iparüzési adó	997	688
Társasági adó	263	4.667
Innovációs járulék	11	-
Halasztott társasági adó	-271	1.656
Társasági adó ráfordítás / (bevétel)	1.000	7.011

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

A halasztott adó kötelezettség a következő elemekből tevődik össze 2008. december 31-én és 2007. december 31-én:

	Mérleg		Eredményhatás	
	2008.12.31. millió forint	2007.12.31. millió forint	2008. év millió forint	2007. év millió forint
Értékcsökkenés	7.933	6.690	1.243	1.671
Környezetvédelmi céltartalék	-410	-481	71	107
Felhalmozott negatív adóalap	-2.443	-968	-1.475	-85
Értékvesztések és egyéb céltartalékok elszámolása	-722	-796	74	-66
IFRS aktiválások miatti különbség	41	48	-7	-7
Periodikus karbantartás	24	121	-97	-44
Egyéb	0	80	-80	80
Halasztott adó összesen	4.423	4.694	-271	1.656

A Csoport 15.269 millió forint elhatárolt negatív adóalappal rendelkezik (a felhalmozott negatív adóalapra elszámolt halasztott adó összege 2.443 millió forint), mely a következő évek pozitív adóalapjának ellentételezéseként használható azon cégek esetében, ahol a negatív adóalap felmerült. Az elhatárolt negatív adóalap 2007. évi értéke 6.053 millió forint volt. A Csoport tagjainál keletkezett elhatárolt negatív adóalapról származó halasztott adó eszköz nem kerül elszámolásra abban az esetben, ha valószínűsíthető, hogy a jövőben nem lesz elegendő adózás előtti eredmény, mellyel szemben érvényesíthető a levonás. A Csoport 2008. évben valamennyi, a tagjainál keletkezett negatív adóalapra elszámolt halasztott adó eszközt.

A halasztott adó számítás nem tartalmazza a külföldi leányvállalatok halasztott adó levezetését, a számviteli politika xxvi.) pontja alapján.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

A számviteli nyereség alapján elvárt és a tényleges adófizetési kötelezettség közötti különbség számszerű levezetését az alábbi táblázat mutatja be:

	2008. év millió forint	2007. év millió forint
Adózás előtti eredmény a konszolidált eredménykimutatás szerint	854	30.695
<hr/>	<hr/>	<hr/>
Aktuális adókulcs alapján számított adófizetési kötelezettség (16%)	137	4.911
Beruházási adókedvezmény	-	-
Halasztott adó eszközök és kötelezettségek átértékelés	-	-
Magyar adójogszabályok változásának hatása	-	-
Különadó	28	1.191
Megtérülési időszak szerinti korrekció	-	-
Leányvállalatok el nem ismert vesztesége	-	-
Meg nem térülő időbeli eltérések	-175	33
Eltérő adókulcsok hatása	109	235
Helyi adó	837	578
Egyéb	64	63
	<hr/>	<hr/>
Társasági adó ráfordítás / (bevétel) összesen	1.000	7.011
	<hr/>	<hr/>

22. Egy részvényre jutó nyereség (EPS)

A Csoport egy részvényre jutó eredménye a 2008. és a 2007. december 31-i konszolidált adatok alapján a következő:

	2008.12.31.	2007.12.31.
Nettó eredmény IFRS szerint (millió forint)	-146	23.684
Részvények átlagos száma az időszakban (darab)	24.290.843	24.290.843
EPS egy részvényre (1.010 forint névérték)	-6 forint	975 forint

A törzsrészvények átlagos számának meghatározása súlyozott számtani átlag számításával történt. A dolgozói részvények a kalkuláció részét képezik, mivel ezek az eredményből jogosultak osztalékra.

A Társaság véleménye szerint a hígított egy részvényre jutó eredmény megegyezik a hígítatlan egy részvényre jutó eredménnyel, mivel nincsenek törzsrészvények, se arra vonatkozó vételi opciók a Társaság tulajdonában.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

23. Pénzügyi instrumentumok

A mérlegben szereplő pénzügyi instrumentumokat a befektetések, egyéb befektetett eszközök, vevőkövetelések, egyéb forgóeszközök, pénzeszközök, a hosszú és rövid lejáratú hitelek, egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek, szállítók és egyéb kötelezettségek alkotják. A felsorolt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nettó könyv szerinti értéken szerepelnek.

A Csoport kamatozó pénzügyi instrumentumainak lejárat szerinti megbontása 2008. december 31-én az alábbiak:

	Éven belül millió forint	1-2 év millió forint	2-3 év millió forint	3-4 év millió forint	4-5 év millió forint	5 éven túl millió forint
Változó kamatozású						
Pénzeszközök*	6.545	-	-	-	-	-
Államkötvények** (2013/C)	-	-	-	-	175	-
Pénzügyi lízingből eredő kötelezettségek	-	-	-	-	-	-
Anyavállalati kölcsön*	16.639	-	-	-	-	-
Beruházási hitel	1.330	1.378	1.368	1.374	1.377	5.839

* A pénzeszközök és az anyavállalati kölcsön nettó könyv szerinti értéke megegyezik a szerződés szerinti értékkel.

** Az államkötvények (2013/C) névértéke 231 millió forint.

A Csoport kamatozó pénzügyi instrumentumainak lejárat szerinti megbontása 2007. december 31-én az alábbiak:

	Éven belül millió forint	1-2 év millió forint	2-3 év millió forint	3-4 év millió forint	4-5 év millió forint	5 éven túl millió forint
Változó kamatozású						
Pénzeszközök*	13.241	-	-	-	-	-
Államkötvények** (2013/C)	-	-	-	-	-	171
Pénzügyi lízingből eredő kötelezettségek	50	-	-	-	-	-
Anyavállalati kölcsön*	-	8.332	-	-	-	-
Beruházási hitel	1.314	1.322	1.324	1.328	1.331	6.950

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

Tőkekezelés

A Csoport tőkekezelésének legfőbb célja a hitelbesorolás megtartása és a megfelelő pénzügyi mutatók biztosítása annak érdekében, hogy minél jobban támogassa az üzletmenetet és ezáltal maximalizálja a társaság részvényesi értékét.

A társaság a mindenkori gazdasági körülményeknek megfelelően alakítja a tőkeszerkezetet és eszközöl változtatásokat, amennyiben ez szükséges. Ennek eszközeként a Csoport változtathatja az osztalékfizetés összegét, tőkét juttathat vissza a részvényeseknek, vagy kibocsáthat új részvényeket. Nem történt változás az ezzel kapcsolatos célkitűzésekben, politikában vagy eljárásokban sem 2008-ban, sem 2007-ben.

A Csoport a tőkeáttétel mutatóján keresztül ellenőrzi a tőkét, amely a nettó adósság osztva a saját tőke plusz a nettó adóssággal.

Három különböző lehetséges forgatókönyvet különböztet meg a nettó eladósodottság szintjétől függően a Társaság. A három különböző esetben, a kockázatkezelés az alábbiakra fókuszál:

- Magas tőkeáttétel áll fenn, ha a nettó eladósodottság meghaladja a 40%-ot az aktuális 12 hónapos előrejelzés négy negyedévének bármelyikében. át. Magas tőkeáttétel mellett, a kockázatkezelés elsődleges célja a banki kovenánsok megsértése valószínűségének csökkentése, mivel a kovenánsok esetleges megsértése alapvetően lerontaná a vállalat azon képességét, hogy működését zavartalanul finanszírozza.
- Mérsékelt tőkeáttételről beszélünk, amennyiben a nettó eladósodottság 20% és 40% közé esik. Mérsékelt eladósodottság mellett, a kockázatkezelés célja, a befektetési fokozatú hitelminősítés melletti elkötelezettség erősítése, mivel befektetési fokozatú hitelminősítés esetén jelentősen megnő a vállalat pénzügyi flexibilitása olcsóbb tőkepiaci források elérhetősége révén.
- Alacsony tőkeáttételi helyzet akkor áll fenn, ha a nettó eladósodottság kevesebb, mint 20%. Ebben a helyzetben, a kockázatkezelés fókuszja a tőke-megfelelőségre, illetve a pénzköltési fegyelem erősítésére, a kockázat-hozam optimalizálására irányul a részvényesi érték védelmében.

	2008.12.31.	2007.12.31.
	millió forint	millió forint
Összesen hosszú lejáratú kötelezettségek rövid lejáratú rész nélkül	12.586	20.489
Hosszú lejáratú kötelezettségek rövid lejáratú része	16.709	790
Rövid lejáratú hitelek	-	-
Pénzeszközök	6.545	13.241
Nettó adósság	22.750	8.038
Részvényesekre jutó saját tőke	148.541	157.642
Külső tulajdonosok részesedése	-	-
Összesen saját tőke	148.541	157.642
Saját tőke és nettó adósság	171.291	165.680
Tőkeáttétel (%)	13,28	4,85

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

Pénzügyi kockázatkezelés

Valutaárfolyam és a világgpiaci ár kockázata

A Társaság által használt legfontosabb alapanyagok, valamint a Társaság által előállított olefin és polimer termékek árai ezen termékek világgpiaci áraihoz kötöttek. Az értékesítés bevételeit jelentősen befolyásolja a forint intervenció sávon belüli helyzete, azaz az euró/forint árfolyam, míg a vásárlások elsősorban az USD árfolyamához kötötteen alakulnak. A Társaság 2008. évben nem kötött sem forward, sem opciós, sem egyéb derivatív ügyletet az árfolyamkockázat csökkentése érdekében. A Társaság hitele euróban lett meghatározva az árfolyamkockázat csökkentése érdekében.

Hitelkockázat

A hitelezési kockázat a partner késedelmi kockázatából adódik. Ezen kockázatok mérséklése érdekében a Társaság egy új szerződés aláírása előtt minden esetben gondosan megvizsgálja a leendő vevő kondícióit és felméri a fizetési folytonosság teljesülésének feltételeit. A vevőkövetelések jelentős részét a Társaság hitelbiztosítással fedezi. A Társaság vezetése azon a véleményen van, hogy a hitelek kockázata nem tér el jelentősen a hozzájuk kapcsolódó eszközök kockázatától.

Kamatláb kockázat

A TVK, mint petrokémiai cég, kamatláb kockázatból adódó kitettsége limitált.

2007. és 2008. december 31-én a társaság adósság állományának 100%-a változó kamatozású volt.

2007. és 2008. december 31-én a társaságnak nem volt nyitott kamat swap ügylete.

Likviditás kockázat

A Társaság likviditási politikája előírja, hogy biztosítani kell a Pénzügyi Stratégia megvalósításához elegendő pénzeszköz, lehívható hitelkeret rendelkezésre állását. A lehívható, fel nem használt hitelösszeg 2008. december 31-én a következő:

	2008. év millió forint	2007. év millió forint
Rövid lejáratú lehívható hitelkeret	4.324	11.267
Összes lehívható hitelkeret	4.324	11.267

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

24. Mérlegen kívüli kötelezettségek

APEH vizsgálat

Az Adó és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal átfogó adóellenőrzést végzett 2008. évben a Társaságnál a 2004-2005. adóévekre vonatkozóan. Az Adóhatóság az ellenőrzés során összesen 435,4 millió forint adókülönbözetet, valamint ennek jogkövetkezményeként 153,4 millió forint adóbírságot és 66,7 millió forint késedelmi pótlékot állapított meg, amely összegek pénzügyi rendezése 2009. január hónapban megtörtént. A Társaság keresetlevelet nyújtott be a Fővárosi Bíróságra az Adóhivatal közigazgatási határozatának bírósági felülvizsgálata iránt. Az adóellenőrzés megállapításaira a Társaság -a keresetlevélben foglaltak alapján- nem képzett céltartalékot.

Operatív lízing

A TVK UK Ltd. operatív lízing kötelezettségei az alábbiak:

	2008.12.31.	2007.12.31.
	millió forint	millió forint
Éven belüli	6	9
Éven túli	-	9
Összesen	6	18

Szerződéses beruházási kötelezettségek

A szerződéses beruházási kötelezettségek értéke 2008. december 31-én 1.772 millió forint, amely teljes egészében a Társaság kötelezettsége.

Földgázvásárlási kötelezettség, Take or Pay (TOP) szerződés

A TVK-Erőmű Kft. hosszú távú földgázvásárlási szerződést kötött az EON Zrt.-vel, az erőművi berendezés folyamatos üzemeltetése céljából. 2008. december 31-től ezen szerződés 963 millió m³ földgáz beszerzésére vonatkozik (amelyből 655 millió m³ átlagáron számított értéke take-or-pay kötelezettség mellett érvényes) a 2017-ig fennmaradó időszakban.

Környezetvédelem

1996. évben, a Társaság privatizációja előtt elvégzett környezetvédelmi állapotfelmérés alapján elkezdődött az Olefingyár területén feltárt talajszennyezés kármentesítése, ezen felül folytatódott a festékgyár területén folyó kármentesítés. A többi szennyezett területen pedig 1999. évben külső szakcég bevonásával megkezdődött a szennyezett talaj és talajvíz kármentesítése.

A fenti felmérés alapján 1996. évben a Társaság a várható környezetvédelmi költségek teljes összegére céltartalékot képzett. Mivel azóta teljes körű környezetvédelmi felmérés nem történt a Társaságnál, a céltartalék évente aktualizálásra került az eredeti felmérés, az elvégzett munka és a menedzsment becslése alapján.

A Társaság vezetése folyamatosan felmérte és felméri, hogy milyen intézkedések és beruházások szükségesek ahhoz, hogy a Társaság megfeleljen az EU direktívái alapján kiadott új hazai jogszabályi környezetvédelmi követelményeknek.

Ezzel összefüggésben kezdődött meg 2002. második felében a környezetvédelmi kármentesítés alatt álló területek felszín alatti szennyezettségének felmérése. A külső szakértő cég által végzett állapotfelmérés munkaanyagai alapján valószínűsíthető többlet kármentesítési ráfordítás miatt 2002 során 2.101 millió forint környezetvédelmi céltartalék képzésre került sor. A céltartalék összege csak a jelentéskészítés időpontjában ismert és jól számszerűsíthető várható kiadásokra nyújtott fedezetet.

A Társaság 2003. év során tovább folytatta a külső szakértő cég által végzett felszín alatti szennyeződések vizsgálatát, a szennyeződés mértékének és kiterjedésének pontosítása, valamint a kármentesítési technológia meghatározása érdekében. A vizsgálatok jelentős mértékű a múltból származó felszín alatti szennyeződést állapítottak meg. Az állapotfelmérésről szóló 2003. év végén elkészült összefoglaló jelentést a Társaság az Észak-Magyarországi Környezetvédelmi Felügyelőség (a továbbiakban Hatóság) részére a kötelezésben előírt határidőre 2004. évben benyújtotta. A Hatóság az állapotfelmérésről készített záródokumentációval kapcsolatban további kiegészítéseket írt elő, amelyet a Társaság elkészített és benyújtott. Ezek alapján az Észak-Magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (ÉMIKÖTEVIFE) hatósági kötelezést adott ki műszaki beavatkozási terv elkészítésére és benyújtására 2005. szeptember 30-ai határidővel.

A Hatósági kötelezésre benyújtott Műszaki Beavatkozási Tervdokumentáció a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően került összeállításra és tartalmazta a TVK-TIFO iparterület egészére a környezeti felelősség egységes kezeléséhez, illetve a környezetjogi megfelelés eléréséhez szükséges stratégia rövid- és középtávú gyakorlati lépéseit és azok tervszerű ütemezését. A Társaság és a MOL Nyrt. integrált projekt keretében gondoskodik a múltbéli tevékenységből származó kötelezettségek kezeléséről. Az egyetemleges felelősségvállalást a TVK Nyrt. és a MOL Nyrt. a 2006. júliusban aláírt Együttműködési Megállapodásban rögzítette.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

2006. decemberében a Hatóság a komplex Műszaki Beavatkozási Tervhez kapcsolódóan egyetemleges kötelezéssel (TVK-MOL) végrehajtandó határozatot adott ki a TVK-TIFO iparterület egészére. A Határozat jóváhagyta a két társaság rövid- és középtávú munkatervét, amelynek elsődleges célja a kötelezettségek kockázati alapra helyezett kezelése. A munkaterv folyamatosan optimalizálja a környezetvédelmi ráfordításokat, a szennyeződés kezelési megoldásokat és az egyik első jelentős mérföldkőként 2009. év elejére teljes kockázati térképet alkot. A kockázati térkép alapján középtávon újradefiniálhatók a környezetvédelmi célok és megvalósításuk prioritásai, a kötelezettségek számszerűsítése.

A Társaság területén belül, a déli határon a további szennyeződés kijutásának megakadályozása folyik, ezen kívül jelentős lépések történtek a szennyeződés további minőségi és mennyiségi paramétereinek, térbeli kiterjedésének az oldott csóva dinamikájának megismerésére.

Erre a feladatra 2008. évben 179 millió forintot 2007. évben 261 millió forintot fordított a Társaság és ezzel párhuzamosan – külső szakértő bevonásával – megkezdődött a TVK-TIFO ipari komplexum környezeti felelősségének egységes szemléletű kezelésére egy kockázati alapú stratégiai koncepció kialakítása, melyet a szennyezett területek dimenziói és a probléma mértéke tett indokolttá.

A TVK-TIFO ipari komplexum területén a környezeti kockázatokon alapuló stratégiai tervezés alapján a humán-ökológiai receptorok védelme és környezeti kockázatok kezelése – azaz a szennyezés horizontális/vertikális terjedésének azonosítása és gátlása – elsőrendű prioritással rendelkezik.

A Társaság területéről délkeleti irányban kilépett mélységi csóva megismerése céljából kiépült ún. „csóvadinamika monitoring rendszer” segítségével sikerült lehatárolni a szennyezést vertikális és horizontális irányban. A megkezdett mintavételezéseket és analitikai vizsgálatokat folytatni kell, hogy megismerhető legyen a csóva mozgása, dinamikája.

Az Olefin tártálpark, Vésztározói területen a szennyeződés mértéke a forrásterületen stabil, vagy csökkenő tendenciájú.

A 2006. évtől megkezdett kockázatelemzés eddigi eredményei szűkítik a kockázatok körét. A mezőgazdasági területekhez kapcsolódó egészségkockázat értékelés 2006-2007. évi vizsgálatai alapján megállapítást nyert, hogy az 1. és 2. fázisban vizsgált mezőgazdasági területeken – TVK-TIFO ipari komplexum keleti határa, az ún. köztes terület, - az aktuálisan termesztett növények közvetlen emberi fogyasztása vagy a háziállatok takarmányozása során a megengedhetőnél nagyobb mértékű egészségkockázat kialakulásával nem kell számolni.

A mennyiségi kockázatelemzést a 2008. év folyamán elvégeztük, amely pillanatfelvétele alapján az ipari komplexum területén a felszín alatti közeg szennyezettségére visszavezethető mezőgazdasági, humánexpozíciós, ökológiai kockázatokkal nem kell számolni. Azonban a kockázatelemzések bemeneti adatait képező információkat folyamatosan frissíteni szükséges, ezért 2009. évtől kezdődően a kémiai analitikai vizsgálati monitoring programot a humán-egészségügyi szempontból lényeges talajgáz, valamint az élővilágra való hosszú távú hatását feltérképezendő biológia monitoring résszel egészül ki. 2008. folyamán pontosításra került a terület víz és földtani rendszere, feltérképezésre kerültek a fő vízáramlási viszonyok, pl. Tisza hatása a érintett területre. A vizsgálatok kimutatták, hogy a külső területek mélységi szennyezettsége a MOL Nyrt. tevékenységére is visszavezethető, ezért a mélységi szennyezettséggel összefüggő munkákat a két társaság együtt folytatja.

A 2009. év további fő feladata tovább folytatni a vízáramlási viszonyok feltérképezését, s azok beépítését a hidrodinamikai traszportmodellbe. A TVK Nyrt. és a MOL Nyrt. a potenciális műszaki beavatkozások kiválasztása érdekében külső szakértőket is bevonva kutatási projektet hozott létre, amelyben konzorciumtagként a Nemzeti Technológiai kutatási Hivatal által meghirdetett Élhető környezetét pályázaton sikeresen vett részt. A kutatási programban a 16-32 m mélységű víztartó zónában található szennyezőanyagok traszportjának megakadályozását koncentrációjának csökkentésének módjainak vizsgálatát tűztük ki célul.

A Társaság a környezetvédelmi kármentesítési feladatok elemzését folyamatosan végzi és jelentős pénzügyi, valamint szellemi ráfordítással kívánja elérni, hogy a múltból örökölt területek problémáit megoldva a törvényi kötelezettségeknek

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

megfeleljen. Ezen várhatóan jelentős jövőbeni pénzügyi ráfordítások mértéke csak további vizsgálatok elvégzése után lesz számszerűsíthető, mivel a jelenlegi információk alapján sem a szennyeződés kiterjedése, sem a kármentesítési technológia nem definiált.

A Társaság által a – fentieket figyelembe véve - jelenleg számszerűsíthető környezetvédelmi kötelezettségekre környezetvédelmi céltartalékot képzett, a céltartalék értéke 2008. december 31-én 2.563 millió Ft (2007: 3.009 millió Ft).

A megképzett környezetvédelmi céltartalékon felül a Társaságnak van függő környezetvédelmi kötelezettsége is, melynek összesített értéke várhatóan meghaladhatja a 4 milliárd forintot. A függő kötelezettségek közé sorolt környezetvédelmi témákra a Társaság egyrészt nem rendelkezik Hatósági kötelezéssel, másrészt a feladat műszaki tartalma az előzőekben leírtak miatt bizonytalan, amelyekből következően ezen feladatok elvégzésének valószínűsége kisebb, mint 50%.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

25. Szegmens információk

A Csoport értékesítésének árbevétele 2008. és 2007. években szegmensenként a következő:

Szegmens	2008. év			2007. év		
	Belföldi	Export	Értékesítés	Belföldi	Export	Értékesítés
	értékesítés	értékesítés	árbevétele	értékesítés	értékesítés	árbevétele
	árbevétele	árbevétele		árbevétele	árbevétele	
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Olefin	102.680	6.243	108.923	94.687	9.400	104.087
Polietilén	20.937	108.689	129.626	24.758	123.800	148.558
Polipropilén	35.266	41.133	76.399	36.497	41.080	77.577
Egyéb	7.414	1.044	8.458	5.967	1.457	7.424
Összesen	166.297	157.109	323.406	161.909	175.737	337.646

A Csoport tárgyi eszközeinek bruttó értéke, elszámolt értékcsökkenése és nettó értéke 2008. és 2007. december 31-én szegmensenként a következő:

Szegmens	2008.12.31.			2007.12.31.		
	Tárgyi	Elszámolt érték	Tárgyi	Tárgyi	Elszámolt érték	Tárgyi
	eszközök	csökkenés	eszközök nettó	eszközök	csökkenés	eszközök nettó
	bruttó értéke*		értéke	bruttó értéke*		értéke
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Olefin	114.905	41.187	73.718	112.686	34.933	77.753
Polietilén	35.161	17.388	17.773	34.510	15.513	18.997
Polipropilén	25.815	16.393	9.422	25.651	15.027	10.624
Egyéb	59.813	22.893	36.920	58.469	20.376	38.093
Összesen	235.694	97.861	137.833	231.316	85.849	145.467

*Tartalmazza a folyamatban lévő beruházások értékét is.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint
 készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

A Csoport 2008. és 2007. évi aktiválásai a következők:

Szegmens	2008. év		2007. év	
	Aktivált érték	Aktivált értékből immateriális javak	Aktivált érték	Aktivált értékből immateriális javak
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Olefin	1.359	-	2.440	101
Polietilén	277	-	1.235	-
Polipropilén	508	-	707	14
Egyéb	2.326	251	2.677	193
Összesen	4.470	251	7.059	308

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

26. Ügyletek kapcsolt vállalkozásokkal

Társult vállalkozásokkal folytatott üzleti tranzakciók

A MOL Csoport a TVK Nyrt. megalakulása óta a Társaság legnagyobb alapanyag szállítója és egyes termékek legfontosabb vásárlója. A Társaság 2001-ben írta alá a MOLTRADE-Mineralimpex Rt-vel a 2004-2013-ig terjedő időszakra vonatkozó hosszú távú alapanyag szállítási szerződést.

Kapcsolt vállalkozásokkal kapcsolatos tranzakciók 2008. és 2007. évben

	2008. év millió forint	2007. év millió forint
Értékesítés		
ebből: MOL Csoportnak	60.209	58.400
-ebből: Moltrade-Mineralimpex Zrt.	52.385	49.404
Slovnaft Petrochemicals s.r.o.	5.954	7.641
MOL Nyrt.	1.218	945
Slovnaft, a.s.	540	273
Kapcsolt vállalkozásnak	613	937
-ebből: VIBA-TVK Kft. (társult)	611	935
Beszerezés		
- ebből: MOL Csoporttól	242.574	233.389
-ebből: Moltrade-Mineralimpex Zrt.	226.085	221.544
MOL Energiakereskedő Kft**	6.251	2.520
Petrolszolg Kft.	5.000	5.305
Slovnaft Petrochemicals s.r.o.	1.029	1.576
Slovnaft, a.s.	1	-
Kapcsolt vállalkozástól	633	907
-ebből: VIBA-TVK Kft. (társult)	386	674

** A MOL Energiakereskedő Kft-t 2007. április 27-én alapították.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

27. Részvény alapú juttatások

Általános ösztönzési rendszer a felső- és középvezetés tagjai számára 2006-ig

Az ösztönző-kitűzés kiemelt társasági és szervezeti szintű pénzügyi és működési mutatókat tartalmaz, valamint a Társaság stratégiai céljainak a megvalósításához való hozzájárulás és a Teljesítménymenedzselési Rendszerben (TMR) rögzített egyéni feladatok, kompetenciák is értékelésre kerülnek. A mutatók értékelése és az egyéni feladatok, kompetenciák minősítése alapján megállapított ösztönzőből általában 60 % az értékelést követően kerül kifizetésre, 40 % pedig halasztottan, két év várakozási idő után, mely arány az egyéni szerződések alapján változhat. Az ösztönzési rendszerrel kapcsolatban 2008-ban felmerült ráfordítások összege 245 millió Ft (2007-ben 266 millió Ft volt).

A juttatások kötelezettségeinek egyenlege 2008. és 2007. december 31-én az alábbiak szerint alakult:

	2008.12.31.	2007.12.31.
	millió forint	millió forint
Rövid távú ösztönző (60%)	247	219
Hosszú távú ösztönző (40%) 2004		-
Hosszú távú ösztönző (40%) 2005		-
	<hr/>	<hr/>
Összesen	247	219

Részvény alapú opciós juttatás 2006. évtől

2006. évtől bevezetett részvényopciós alapú ösztönző rendszere a MOL Csoport menedzsment hosszú távú részvényárfolyam-növelés érdekelttségét teremti meg.

Az opciós ösztönző évenként ismételt a MOL részvényekre vonatkozó vételi opció alapján számított készpénz kifizetésű bérösztönző, mely

- évente induló 5 éves (3 év megszolgálati idő +2 év lehívási időszak) periódust átfogva működik,
- mértékét a MOL besorolási kategóriánként meghatározott egységek mennyisége határozza meg,
- az egységek értékének meghatározására évente kerül sor (2007-ben és 2008-ban 1 egység = 100 MOL részvény).

A harmadik év végéig nincs mód az opció beváltására (várakozási időszak), a 4. év január 1-jétől az 5. év december 31-ig terjedő időszak a beváltási periódus.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

A kifizetés a beváltási periódusban a beváltás bejelentése alapján történik, mely a megállapított részvény darabszám és az árnövekmény (induló ár és a beváltási ár különbözete) szorzataként kerül meghatározásra és kifizetésre.

A részvény alapú opciós juttatás alakulása a következő:

	Átváltási opció darabszáma	Súlyozott átlagos átváltási ár	Átváltási opció darabszáma	Súlyozott átlagos átváltási ár	Átváltási opció darabszáma	Súlyozott átlagos átváltási ár
	2008.év részvény	2008.év EUR/ részvény	2007.év részvény	2007.év forint/ részvény	2006.év részvény	2006.év forint/ részvény
Év közben adott juttatás	15.000	104,82	13.427	21.146	12.417	20.170
Kötelezettség év végén	15.000	104,82	13.427	21.146	12.417	20.170

Az IFRS 2-vel összhangban, a részvény alapú opciós juttatás készpénz elszámolású tranzakcióként került kimutatásra, az ösztönző meg szolgálás időpontjában számított valós értékének az eltelt meg szolgálási időszakra jutó része ráfordításként történő elszámolásával. Az opciós juttatás felmerült költsége a személyi jellegű ráfordítások között került elszámolásra, a szállítók és egyéb kötelezettségek egyidejű növekedésével, amely 2008-ban -114 millió forint volt (2007-ben 100 millió forint volt).

A valós értékek a binomiális opció árazási modell alapján kerültek meghatározásra. A modell alapadatai a következő:

	2008.év	2007.év	2006.év
Súlyozott átlagos részvényárfolyam *	104,82	21.146	20.170
Súlyozott átlagos átváltási ár *	37,40	9.897	9.897
Múltbéli adatokon alapuló várható volatilitás	40,59%	42,55%	46,46%
Várható hozam	4,81%	4,81%	4,81%
Várható élettartam (év)	4,0	3,0	2,0
Kockázatmentes kamatláb	2,23%	9,70%	9,36%
Az opció átlagos súlyozott valós értéke	1,4	991	765

*A 2008.évi értékek EUR/részvényben, a 2007. és 2006.évi értékek forint/ részvényben értendők.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint
készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

Juttatások a kulcspozícióban lévő felső- és középvezetés részére

	2008. év	2007. év
	millió forint	millió forint
Bérek és egyéb rövid lejáratú juttatások	225	233
Végkielégítés	-	-
Nyugdíjazási juttatások	-	-
Egyéb hosszú lejáratú juttatások	-	25
Részvényalapú juttatások	-	-
Tiszteletdíj	103	89
Összesen	328	347

Az Igazgatóság és Felügyelő Bizottság tagjai részére nyújtott hitelek

Sem az Igazgatóság, sem a Felügyelő Bizottság tagjai részére nem került sor hitel nyújtására.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

28. A magyar számviteli szabványok és az IFRS szerinti konszolidált pénzügyi beszámolók közötti eltérések levezetése

A Magyar Számviteli Törvény 1992. január 1-én lépett hatályba és azóta többször módosult. Az új, 2000. évi C. törvény 2001. január 1-i hatályba lépésével jelentősen közeledtek a magyar számviteli előírások az IFRS előírásaihoz. A számviteli alapelvek kialakításában meghatározó volt az EU 4., 7. és 8. direktívája, azonban ezek bizonyos vonatkozásban még mindig eltérnek az IFRS-től. A következő táblázat mutatja a magyar, nem konszolidált saját tőke egyeztetését az IFRS beszámolóhoz:

	Jegyzett		Mérleg	Külső	
	tőke	Tartalékok	szerinti	tulajdonosok	Saját tőke
	millió forint	millió forint	eredmény	részesedése	millió forint
2008. december 31. – MSZSZ Társaság	24.534	126.917	675	-	152.126
IFRS konszolidáció hatása	-	723	-473	-	250
Átváltási tartalék	-	26	-	8	34
<u>IFRS módosítások:</u>					
- Halasztott adó	1	-4.317	330	-	-3.987
- Műszaki berendezések aktivált értéke	2	7.668	-	-	7.668
- Műszaki berendezések értékcsökkenése	2	-7.427	-35	-	-7.462
- Periodikus karbantartás aktivált értéke	3	1.326	-	-	1.326
- Periodikus karbantartás értékcsökkenése	3	-720	-487	-	-1.207
- Befektetések értékelésének különbözete	4	265	-18	-	247
- Goodwill értékcsökkenés visszavét	5	92	-	-	92
- Vezetői prémium elszámolása	6	-229	-44	-	-273
- Egyéb	-	-179	-94	-	-273
2008. december 31. – IFRS Csoport	24.534	124.145	-146	8	148.541

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

	Jegyzett		Mérleg szerinti eredmény	Külső tulajdonosok	
	tőke	Tartalékok		részesedése	Saját tőke
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
2007. december 31. – MSZSZ Társaság	24.534	110.286	25.594	-	160.414
IFRS konszolidáció hatása	-	710	43	-	753
Külső tulajdonosok részére kifizetett osztalék	-	-4	-	-	-4
<u>IFRS módosítások:</u>					
- Halasztott adó	1	-2.789	-1.528	-	-4.317
- Műszaki berendezések aktivált értéke	2	7.668	-	-	7.668
- Műszaki berendezések értékcsökkenése	2	-7.393	-34	-	-7.427
- Periodikus karbantartás aktivált értéke	3	1.073	253	-	1.326
- Periodikus karbantartás értékcsökkenése	3	-243	-477	-	-720
- Befektetések értékelésének különbözete	4	256	9	-	265
- Goodwill értékcsökkenés visszavét	5	79	13	-	92
- Vezetői prémium elszámolása	6	-40	-189	-	-229
- Negatív goodwill átsorolása	-	2	-2	-	-
eredménytartalékba					
- Egyéb	-	-181	2	-	-179
2007. december 31. – IFRS Csoport	24.534	109.424	23.684	-	157.642

1. Halasztott adó

Az IFRS előírja a halasztott adó eszköz vagy kötelezettség kimutatását minden időbeli adóeltérésre, ha ezen eszközök és kötelezettségek elszámolt értéke a jövőbeni adóalapot képező nyereség meghatározásakor érvényesíthető lesz. A magyar számviteli szabályozás nem teszi lehetővé ilyen eszköz vagy kötelezettség felvételét az egyedi mérlegbe.

2. Hitelfelvételi költségek aktiválása

Az IFRS megengedi azon finanszírozási költségek aktiválását, amelyek közvetlenül eszköz beszerzéshez vagy eszköz-előállításához kapcsolhatóak. A hitelfelvételi költségek mind a beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó hitelhez mind az általános vállalatfinanszírozást szolgáló hitelhez tartozhatnak és magukba foglalhatják az árfolyam különbözetnek a kamatot helyettesítő részét is. A MSZSZ szerint csak a beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó hiteleken felmerült kamatot és árfolyam különbözeteket, függetlenül az utóbbi mértékétől, kell és lehet aktiválni.

Jegyzetek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

2008. december 31.

3. Karbantartási költségek

Az IAS 16-nek megfelelően az ismétlődő jelentős karbantartások költségeit aktiválni kell a kapcsolódó tárgyi eszközök bekerülési értékébe, mely költséget a következő jelentős karbantartási munkálatokig terjedő időszak alatt kell értékcsökkenésként elszámolni. Az MSZSZ szerint ezeket továbbra is költségként kell elszámolni.

A 2005. évben aktivált új tárgyi eszközök bruttó értékéből a karbantartási költségek külön komponensként kiemelésre kerültek. A "karbantartási komponens" hasznos élettartama a karbantartási ciklus tervezett hossza. A 2005. január 1-je előtt aktivált tárgyi eszközök karbantartási munkáinak felmerülésekor a periodikus karbantartási költségeket aktiválta a Társaság (ezen költségek a korábbi időszakokban ráfordításként kerültek elszámolásra).

4. Befektetések értékelésének különbözete

Az IFRS szerint a befektetéseket tőke módszerrel értékeli (részesedésre jutó saját tőke), míg az MSZSZ szerint értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken. A végelszámolással megszűnt befektetések átértékelésének kivezetését is tartalmazza.

5. Goodwill értékcsökkenés visszavét

Az IFRS 3 – Üzleti Kombinációk standard átmeneti rendelkezéseivel összhangban 2005. január 1-jétől megszűnt a megvásárolt üzletrészekhez kapcsolódó goodwill amortizációja. MSZSZ szerint a goodwill értéke hasznos élettartam alatt kerül elszámolásra.

6. Vezetői prémium elszámolása

Az IFRS szerint a rövid távú vezetői prémium abban az évben kerül elszámolásra, amely időszakkal összefüggésben áll, míg az MSZSZ a pénzügyi rendezéskor mutatja ki. A hosszú távú vezetői prémium 36 hónapra időarányosan van elszámolva az IFRS szerint, míg az MSZSZ a teljes juttatás összegét elszámolja az adott évre.